

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

“Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στις Ελληνικές επιχειρήσεις: Μια συγκριτική
ανάλυση σε σχέση με διεθνή πρότυπα.”

ΑΓΑ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΧΑΝΙΑ,2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	3
Κεφάλαιο 1	
1.1: Τι είναι Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	4
Η πυραμίδα της Ε.Κ.Ε.	5
1.2: Εταιρείες και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	5
1.3: Οι διαστάσεις της Ε.Κ.Ε	7
1.4: Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα της Ε.Κ.Ε	8
Κεφάλαιο 2	
2.1: Δείκτες της Ε.Κ.Ε.	11
2.2: Ομάδες κριτηρίων της Ε.Κ.Ε.	15
2.3: Ανάλυση κριτηρίων GRI	17
Κεφάλαιο 3	
3.1: Η μέθοδος PROMETHEE	26
3.2: Ο ρόλος της PROMETHEE στην συγκεκριμένη εργασία	32
Κεφάλαιο 4	
4.1.1: Σύγκριση οικονομικών κριτηρίων/ έτος	34
4.2.1: Σύγκριση περιβαλλοντικών κριτηρίων/ έτος	38
4.3.1: Σύγκριση κοινωνικών κριτηρίων/ έτος	42
4.4.1: Σύγκριση κριτηρίων για τα ανθρώπινα δικαιώματα/ έτος	46
4.5.1: Σύγκριση κριτηρίων που αφορούν την κοινωνία/ έτος	50
4.6.1: Σύγκριση κριτηρίων για την ευθύνη προϊόντων/ έτος	54
4.7.1: Σύγκριση εταιρειών σε όλα τα κριτήρια/ έτος	62

Κεφάλαιο 5

Συμπεράσματα εργασίας

63

Βιβλιογραφία

66

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία αφορά στην επισκόπηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται τόσο στην Ελλάδα, όσο και εκτός συνόρων αυτής. Σκοπός της παρούσας διπλωματικής είναι να εξετάσει με διεξοδικότατο τρόπο κατά πόσον οι συγκεκριμένες εταιρείες ανταποκρίνονται στα κριτήρια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και αν βελτιώνονται στο πέρασμα των χρόνων. Κάθε εταιρεία στο τέλος του χρόνου, δημοσιεύει ένα report, στο οποίο αναφέρει τις ενέργειες που έκανε όλο το χρόνο και κατά πόσον αυτές ανταποκρίνονται στα standards της E.K.E. Εξετάσαμε reports για 8 έτη, τόσο σε ελληνικές εταιρείες όσο και σε ξένες. Αναλύσαμε το κάθε report του κάθε έτους ξεχωριστά και καταγράψαμε σε ποιά κριτήρια με βάση τον GRI κώδικα ανταποκρίθηκε η κάθε εταιρεία χωριστά.

Στην συγκεκριμένη, λοιπόν διπλωματική εργασία θα αναλύσουμε κατ' αρχάς βασικούς όρους, όπως το τι είναι η εταιρική κοινωνική ευθύνη καθώς και τα κριτήρια της. Επίσης, θα εξετάσουμε τις διαστάσεις της E.K.E, καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά αυτής. Θα επικεντρωθούμε, ωστόσο στο κατά πόσον οι εταιρείες (ελληνικές και ξένες) ανταποκρίνονται στα κριτήρια της E.K.E. και αν τα reports δημιουργούνται για αυτοπροβολή των εταιρειών ή αν όντως είναι εταιρικά υπεύθυνες.

Στη συνέχεια, θα αναλύσουμε τους δείκτες της E.K.E, τις ομάδες κριτηρίων της, αλλά και ξεχωριστά καθένα κριτήριο GRI. Με την μέθοδο PROMETHEE, καταφέραμε να ελέγξουμε και να αναλύσουμε την απόδοση των εταιρειών στα κριτήρια της E.K.E. Τέλος, θα εντυφήσουμε στη σύγκριση όλων των εταιρειών μεταξύ τους ανά έτος και στη σύγκριση των κριτηρίων ανά κατηγορία μεταξύ όλων των εταιρειών. Αυτό θα το καταφέρουμε, χρησιμοποιώντας την ολική ροή για την κάθε εταιρεία σε κάθε έτος. Η εταιρεία ή οι εταιρείες με την μεγαλύτερη ολική ροή είναι αυτές, οι οποίες ανταποκρίθηκαν καλύτερα στα κριτήρια GRI.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«Ο όρος **Εταιρική κοινωνική ευθύνη** αναφέρεται στις ενέργειες των επιχειρήσεων που αποσκοπούν στην συμβολή αντιμετώπισης περιβαλλοντικών και κοινωνικών ζητημάτων. Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες οι οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενες από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης τους. Οφείλουν επομένως να αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί, απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον. Να σέβονται δηλαδή τις αρχές και τις αξίες που χαρακτηρίζουν τον πολιτισμό μας (τον σεβασμό προς τον άνθρωπο - την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την παροχή ίσων ευκαιριών, τον σεβασμό στο περιβάλλον που κληρονομήσαμε και την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και της ποιότητας ζωής).». ¹

Ο Archie Carroll, διατύπωσε έναν ορισμό για την Ε.Κ.Ε., ο οποίος ανέφερε ότι η Ε.Κ.Ε. περιλαμβάνει τις οικονομικές, νομικές, ηθικές, και εθελοντικές προσδοκίες που έχει η κοινωνία από τους οργανισμούς σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Ο Carroll δημιούργησε μια πυραμίδα(1991) για να μπορέσει να εξηγήσει καλύτερα τον ορισμό, που είχε διατυπώσει. Ως βάση, λοιπόν έχει την οικονομική ευθύνη, διότι η υποδομή της Ε.Κ.Ε. βασίζεται σε μια οικονομικά υγιής και βιώσιμη επιχείρηση. Ως δεύτερη είναι η νομική ευθύνη, διότι μια επιχείρηση, οφείλει να συμμορφώνεται σε ομοσπονδιακούς, κρατικούς και τοπικούς κανονισμούς. Ως τρίτη, τοποθετεί την ηθική ευθύνη, γιατί μια επιχείρηση πρέπει να λειτουργεί κατά τρόπο συμβατό με τις προσδοκίες των κοινωνικών και ηθικών κανόνων. Στην κορυφή της πυραμίδας τοποθετεί την φιλανθρωπική ευθύνη, διότι η επιχείρηση θα πρέπει να κάνει φιλανθρωπίες, όχι επειδή το επιβάλλει κάποιος νόμος, αλλά επειδή ενδιαφέρεται για το κοινό καλό. Η πυραμίδα αυτή παρουσιάζεται παρακάτω.

1

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%8D%CE%BD%CE%B7

Σχήμα 1.1: Η πυραμίδα της Ε.Κ.Ε.(Carroll,1991)

1.2 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Όλες οι εταιρείες στις μέρες μας για να μπορέσουν να μπουν δυναμικά και ανταγωνιστικά στις αγορές χρησιμοποιούν πληθώρα τρόπων. Πιο συγκεκριμένα χρησιμοποιούν τρόπους όπως είναι η διαφήμιση, το marketing, οι δημόσιες σχέσεις, καθώς και διάφορες κοινωνικές δράσεις. Τα τελευταία λοιπόν χρόνια έχει προστεθεί ακόμα ένας τρόπος, ο οποίος είναι η **εταιρική κοινωνική ευθύνη (Ε.Κ.Ε.)**. Χρησιμοποιώντας λοιπόν την εταιρική κοινωνική ευθύνη οι εταιρείες προβάλλουν ανάμεσα σε άλλα και την υπευθυνότητά τους, την κοινωνική ευσυνειδησία τους καθώς και την επιχειρηματική ηθική της εταιρείας τους.

Υπάρχουν πολλές εταιρείες, οι οποίες ανταποκρίνονται πλήρως στα πρότυπα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, αλλά και εταιρείες που την χρησιμοποιούν ως έναν ακόμα τρόπο διαφήμισης της εταιρείας. Ως επί το πλείστον τα reports για την Ε.Κ.Ε. τα αναλαμβάνει το τμήμα του marketing μιας εταιρείας, με αποτέλεσμα κάποιες εταιρείες στο τέλος του χρόνου να παρουσιάζουν ένα report, το οποίο αναφέρει λιγοστά στοιχεία για τις κοινωνικές δράσεις της εταιρείας όλο το χρόνο, αλλά πολλά στοιχεία για την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών της.

Σύμφωνα λοιπόν με έρευνα που έγινε (υπ.2) παρατηρήθηκε ότι η πλειοψηφία των εταιρειών θεωρεί ως το σημαντικότερο τη «συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο» και την «προσέλκυση και διατήρηση υψηλού επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού», το οποίο σημαίνει ότι και οι ελληνικές εταιρείες καταλαβαίνουν πόσο σημαντική είναι η Ε.Κ.Ε., τόσο για την κοινωνία, όσο και για τις ίδιες τις εταιρείες. Στις ακριβώς επόμενες θέσεις, η έρευνα έδειξε ότι βρίσκονται η «ενίσχυση και η προστασία της εταιρικής εικόνας», τα «υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης και σταθερότητας των πελατών», καθώς και η «βελτίωση της απόδοσης/ παραγωγικότητας των εργαζομένων».

Ωστόσο η ίδια έρευνα έδειξε ότι στις ελληνικές εταιρείες ο βαθμός εφαρμογής των πρακτικών της Ε.Κ.Ε. επιδέχεται πολύ μεγαλύτερης ανάπτυξης και βελτίωσης. Ως τον σημαντικότερο ανασταλτικό λόγο στην υλοποίηση των πρακτικών της Ε.Κ.Ε. οι εταιρείες κατονομάζουν το οικονομικό κόστος, καθώς και την τρέχουσα οικονομική κατάσταση στην ²Ελλάδα. Επίσης δηλώνουν ότι δεν υπάρχουν κίνητρα και ούτε η πρότερη ενημέρωση.

Παλαιότερη έρευνα που διεξήχθη (Ινστιτούτο Επικοινωνίας και Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Δεκέμβριος 2006), έδειξε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό(34,3%) των Ελλήνων καταναλωτών παρατηρούν προσεκτικά τις εταιρικά υπεύθυνες εταιρείες και τις στηρίζουν εμπράκτως, είτε προσφεύγοντας στην αγορά των προϊόντων- υπηρεσιών τους, είτε σχολιάζοντας τις θετικά. Η επιβράβευση αυτών των εταιρειών από τους έλληνες καταναλωτές αυξήθηκε κατά 40% σε σχέση με έρευνα που είχε γίνει από το Ινστιτούτο Επικοινωνίας πριν από 3 χρόνια(CSR,2003).³

---

² <http://www.greenangels.gr/ereuna-ek>

³ <http://www.capital.gr/story/283949/ereuna-gia-tin-eke-apo-to-institouto-epikoinonias>

1.3 ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Ένας οργανισμός- μια εταιρεία ευνοείται με βάση τις αρχές της κοινωνικής της ευθύνης, από πολλαπλούς παράγοντες, οι οποίοι μπορεί να είναι είτε εσωτερικοί, είτε εξωτερικοί. Αυτό καθορίζεται από το αν αναφέρονται στη διοίκηση της εταιρείας ή στο λειτουργικό της περιβάλλον.

Σύμφωνα με τον Murphy , οι εταιρείες από το 1968 κιόλας ξεκίνησαν να επικεντρώνονται σε βασικά ζητήματα, όπως η αστική παρακμή, οι φυλετικές διακρίσεις, καθώς και το περιβάλλον (Carroll,2008).

Αν λοιπόν λάβουμε υπ' όψιν μας και τους τρεις άξονες της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (οικονομία, περιβάλλον, κοινωνία), καταλαβαίνουμε αν οι δράσεις κοινωνικής ευθύνης αφορούν στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό περιβάλλον της εταιρείας.

Για την διάκριση της κοινωνικής ευθύνης (εσωτερική ή εξωτερική) πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν μας ποιοι ωφελοούνται από τη συγκεκριμένη δράση της εταιρείας. Η υπεύθυνη εταιρική πρακτική λοιπόν παίρνει έκταση σε τέσσερα βασικά πεδία:

- 1) Εργασιακός χώρος
- 2) Πεδίο αγοράς
- 3) Κοινότητα
- 4) Περιβάλλον

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«Σε μια εταιρεία, η εσωτερική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αφορά κυρίως τους υπαλλήλους και συνδέονται με θέματα όπως, η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, η υγεία και η ασφάλεια καθώς και η διαχείριση της αλλαγής ενώ οι περιβαλλοντικές υπεύθυνες πρακτικές σχετίζονται κυρίως με τη διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή. Ανοίγουν το δρόμο για τη διαχείριση της αλλαγής και το συνδυασμό της κοινωνικής ανάπτυξης με τη βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα».

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«Εξωτερική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αφορά την επέκταση της ευθύνης της εταιρείας στην τοπική κοινότητα και αφορά ένα ευρύ σύνολο ενδιαφερόμενων μερών οι οποίοι είναι όχι μόνο οι εργαζόμενοι και οι μέτοχοι αλλά και οι επιχειρηματικοί εταίροι, οι προμηθευτές, οι πελάτες, οι δημόσιες αρχές και οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) που εκπροσωπούν τις τοπικές κοινότητες ή ασχολούνται με το περιβάλλον».⁴

1.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Τα περισσότερα επιχειρήματα κατά της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων έχουν αναπτυχθεί από το Νομπελίστα οικονομολόγο Milton Friedman. **«Ο βασικός στόχος των επιχειρήσεων είναι η μεγιστοποίηση των κερδών των μετόχων υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες είναι νόμιμες»(M. Friedman).**

Ως μειονεκτήματα λοιπόν της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ο M. Friedman κατονομάζει τα παρακάτω:

- 1) Το κράτος φέρει ευθύνη για το κοινωνικό καλό. Εάν οι επιχειρήσεις συνδέονται σε τόσο μεγάλο βαθμό με το κράτος, αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα οι εταιρείες να επηρεάζουν το κράτος προς όφελος τους και το κράτος να μην είναι σε θέση να κάνει τους σωστούς χειρισμούς απέναντί τους.
- 2) Ο τρόπος λειτουργίας των κοινωνικών προγραμμάτων είναι τελείως διαφορετικός από τον τρόπο λειτουργίας των εταιρειών και γι αυτό είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η απόδοση των εταιρειών στα κοινωνικά προγράμματα.
- 3) Το κόστος συνήθως είναι αυξημένο στα προγράμματα κοινωνικής δράσης.
- 4) Οι υπεύθυνοι των προγραμμάτων αυτών, λόγω του ότι δεν είναι κοινωνιολόγοι δεν είναι σε θέση πάντοτε ποιο είναι το κοινωνικό συμφέρον.
- 5) Λόγω του κόστους των κοινωνικών προγραμμάτων είναι πιθανόν, αυτό το κόστος να περάσει στους καταναλωτές των προϊόντων –

4

<https://csrindex.gr/%CE%B5%CF%83%CF%89%CF%84%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B5%CE%BE%CF%89%CF%84%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B5%CF%85/>

υπηρεσιών της εταιρείας, ως αύξηση της τιμής αυτών των αγαθών.

- 6) Το κράτος δεν στηρίζει εμπράκτως τις εταιρείες που ασχολούνται με τα κοινωνικά προγράμματα.
- 7) Οι υπεύθυνοι των εταιρειών είναι πιθανόν να μην έχουν τις απαραίτητες γνώσεις όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Σύμφωνα με τον Kaith Davis « η κοινωνική ευθύνη είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής δύναμης και, επειδή οι επιχειρήσεις είναι η ισχυρότερη δύναμη στη σύγχρονη κοινωνία, έχουν την υποχρέωση να αναλαμβάνουν την αντίστοιχη κοινωνική ευθύνη».

Ως πλεονεκτήματα λοιπόν της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ο Keith Davis αναφέρει τα εξής:

- 1) Συμβάλλοντας μια εταιρεία στην βελτίωση της κοινωνίας, επωφελείται και η ίδια.
- 2) Με τα προγράμματα Κοινωνικής Ευθύνης, προλαμβάνονται προβλήματα που στο μέλλον θα μπορούσαν να γίνουν μεγαλύτερα.
- 3) Με το να είναι ένα άτομο ή μια εταιρεία κοινωνικά υπεύθυνη είναι το πιο ηθικό- το πιο σωστό.
- 4) Με το να ανταποκρίνεται μια εταιρεία σε κοινωνικά θέματα περιορίζεται η κρατική παρέμβαση σε αυτήν.
- 5) Οι αξίες και παραδόσεις ενθαρρύνουν φιλανθρωπικές πράξεις καθώς και πράξεις κοινωνικού ενδιαφέροντος.
- 6) Δραστηριότητες που εκφράζουν κοινωνική ανταπόκριση μπορεί να είναι πραγματικά επικερδείς για την εταιρεία. Για παράδειγμα τα νέα μηχανήματα που ελέγχουν την ρύπανση μπορεί να είναι πιο αποδοτικά και να έχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα κόστους.
- 7) Βελτιώνεται η εικόνα της εταιρείας μέσω της εκπλήρωσης των κοινωνικών της υποχρεώσεων.
- 8) Οι κοινωνικές δραστηριότητες μπορεί να είναι προς όφελος και των μετόχων επειδή έχουν την έγκριση της κοινής γνώμης, δημιουργούν στους επαγγελματίες οικονομολόγους αναλυτές μια εικόνα μειωμένης κοινωνικής κριτικής και συμβάλλουν στην αύξηση της αξίας των μετοχών.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι τα οφέλη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης είναι πιο πολλά και πιο ουσιαστικά από τα μειονεκτήματά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ Ε.Κ.Ε

ΔΕΙΚΤΗΣ Global Reporting Initiative

Ο GRI είναι ένας ανεξάρτητος διεθνής οργανισμός που πρωτοστάτησε στην υποβολή εκθέσεων για την αειφόρα από το 1997. Το GRI βοηθά τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο να κατανοούν και να γνωστοποιούν τον αντίκτυπό τους σε κρίσιμα θέματα βιωσιμότητας, όπως η κλιματική αλλαγή, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η διακυβέρνηση και η κοινωνική ευημερία. Αυτό επιτρέπει πραγματική δράση για τη δημιουργία κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών οφελών για όλους. Τα πρότυπα αναφοράς για το GRI (Πρότυπα GRI) είναι τα πρώτα και πιο ευρέως υιοθετημένα παγκόσμια πρότυπα για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας.

Από τότε που ξεκίνησε το GRI το 1997, υπάρχει μια εξειδικευμένη πρακτική που υιοθετείται από μια αυξανόμενη πλειοψηφία οργανισμών. Στην πραγματικότητα, το 93% των μεγαλύτερων 250 εταιρειών παγκοσμίως το χρησιμοποιούν. Η πρακτική της αναφοράς πληροφοριών για την αειφόρα ανάπτυξη εμπνέει τη λογοδοσία, συμβάλλει στον εντοπισμό και τη διαχείριση των κινδύνων και επιτρέπει στους οργανισμούς να εκμεταλλευτούν νέες ευκαιρίες. Η αναφορά με τα πρότυπα GRI υποστηρίζει επιχειρήσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, μεγάλες και μικρές, προστατεύουν το περιβάλλον και βελτιώνουν την κοινωνία, ενώ παράλληλα αναπτύσσονται οικονομικά βελτιώνοντας τη διακυβέρνηση και τις σχέσεις των ενδιαφερομένων μερών, βελτιώνοντας τη φήμη και δημιουργώντας εμπιστοσύνη.

Οι μεγαλύτερες εταιρείες στον κόσμο χρησιμοποιούν το GRI. Ως εκ τούτου, ο στόχος του GRI είναι η κοινωνική ευημερία, μέσω καλύτερων θέσεων εργασίας, λιγότερων περιβαλλοντικών ζημιών, πρόσβαση σε καθαρό νερό, λιγότερη παιδική και καταναγκαστική εργασία και ισότητα των φύλων.⁵

---

⁵ <https://www.globalreporting.org/information/about-gri/Pages/default.aspx>

ΔΕΙΚΤΗΣ FTSE4GOOD

Οι δείκτες FTSE4GOOD έχουν σχεδιαστεί για να μετρούν αντικειμενικά τις επιδόσεις των εταιριών οι οποίες πληρούν αναγνωρισμένα διεθνώς πρότυπα εταιρικής ευθύνης. Οι διεθνείς αυτοί δείκτες δημιουργήθηκαν από τον διεθνή οργανισμό διαχείρισης χρηματιστηριακών δεικτών FTSE προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες επενδυτών που επιθυμούν να έχουν στοιχεία ως προς την κοινωνική υπευθυνότητα της εταιρίας που θέλουν να επενδύσουν. Είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για την αξιολόγηση υπεύθυνων επενδυτικών προϊόντων. Για να συμπεριληφθεί μια εταιρία στους δείκτες FTSE4GOOD πρέπει να πληροί τα εξής κριτήρια σε πέντε τομείς :

- 1)Βιώσιμη ανάπτυξη.
- 2)Ανάπτυξη θετικών σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- 3)Υποστήριξη και προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- 4)Διασφάλιση κατάλληλων και ηθικών συνθηκών εργασίας στην γραμμή παραγωγής και διάθεσης.
- 5)Δράση ενάντια στην δωροδοκία.

Να σημειωθεί ότι εξαιρούνται εταιρίες που έχουν επιχειρηματικά συμφέροντα σε βιομηχανίες κατασκευής καπνού, κατασκευής πυρηνικών οπλικών συστημάτων ή οπλικών συστημάτων, σε ιδιοκτήτες ή φορείς εκμετάλλευσης πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και σε εταιρίες που συμμετέχουν σε επεξεργασία ουρανίου.⁶

ΔΕΙΚΤΗΣ DOWJONES SUSTAINABILITY

Η οικογένεια δεικτών Dow Jones παρακολουθεί την απόδοση των κορυφαίων εταιριών παγκοσμίως όσον αφορά τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια. Οι δείκτες Dow Jones δημιουργήθηκαν το 1999 και είναι οι πρώτοι δείκτες σε παγκόσμιο επίπεδο που καταγράφουν την χρηματοοικονομική αποδοτικότητα των κορυφαίων εταιριών σε επίπεδο βιώσιμης ανάπτυξης. Η μέθοδος αξιολόγησης των εταιριών γίνεται βάσει οικονομικών, περιβαλλοντικών

---

⁶ <https://www.ftse.com/products/indices/FTSE4Good>

και κοινωνικών κριτηρίων, όπως παρουσιάζεται και στον Πίνακα 2.1. Ειδικότερα μερικά από τα κριτήρια επιλογής είναι:

- 1)Στρατηγική των εταιριών για την κλιματική αλλαγή.
- 2)Κατανάλωση ενέργειας
- 3)Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- 4)Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη
- 5)Εταιρική διακυβέρνηση

Πίνακας 2.1: Κριτήρια αξιολόγησης επιχειρήσεων

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΑ
Οικονομική	Κώδικες Συμπεριφοράς / Συμμόρφωσης / Διαφθορά & δωροδοκία
	Εταιρική Διακυβέρνησης
	Μάνατζμεντ κινδύνου και κρίσεων
	Ειδικά κριτήρια της Βιομηχανίας
Περιβάλλοντική	Περιβαλλοντική έκθεση/αναφορά
	Ειδικά κριτήρια της Βιομηχανίας
Κοινωνική	Εταιρική Υπευθυνότητα / Φιλανθρωπία
	Δείκτες Εργασιακής πρακτικής
	Ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου
	Κοινωνική αναφορά/ έκθεση

	Προσέλκυση ταλέντων & διατήρησή τους
	Ειδικά κριτήρια της Βιομηχανίας

7

2.2 ΟΜΑΔΕΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Ε.Κ.Ε.

Τα κριτήρια της Ε.Κ.Ε. χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες. Αυτές οι κατηγορίες είναι: η οικονομία, η κοινωνία και το περιβάλλον. Κάθε εταιρεία στο τέλος κάθε έτους καλείται να καταγράψει ένα report στο οποίο να αναφέρει με σαφή τρόπο τις δράσεις της βάσει αυτών των κριτηρίων. Στην εργασία λοιπόν παρακάτω θα εξεταστεί και θα αναλυθεί αν οι επιχειρήσεις κατέγραψαν τις δράσεις που έκαναν όλο τον χρόνο βάσει αυτών των αξόνων-κριτηρίων της Ε.Κ.Ε. Στην αρχή κάθε report πρέπει να αναφέρονται κάποιες γενικές πληροφορίες για την εταιρεία και στη συνέχεια πρέπει να αναλύονται οι δράσεις της εταιρείας πάνω στους συγκεκριμένους τομείς.

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:** Ο οικονομικός άξονας στα πλαίσια της Ε.Κ.Ε. ορίζεται ως το οικονομικό όφελος, που έχει η επιχείρηση στο οικονομικό περιβάλλον, όπου δραστηριοποιείται και εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό το κοινωνικό και το περιβαλλοντικό κέρδος. Με τη δημιουργία μιας καινούριας εταιρείας σε μια περιοχή αυτομάτως δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και συμβάλλει στη γενικότερη ανάπτυξη τόσο της περιοχής όσο και του ευρύτερου συνόλου, αφού στα κρατικά ταμεία θα μπουν επιπλέον φόροι. Η εταιρεία οφείλει να τηρεί τους νόμους, τους κανόνες καθώς και τους κώδικες δεοντολογίας, ώστε να είναι σωστή η εταιρική διακυβέρνηση. Δρώντας λοιπόν η εταιρεία με κοινωνική υπευθυνότητα υπερέχει από τους ανταγωνιστές της. Οι καταναλωτές, οι οποίοι αγοράζουν τα προϊόντα- υπηρεσίες της συγκεκριμένης εταιρείας θα πρέπει να διακατέχονται από υπευθυνότητα και ειλικρίνεια. Τα προϊόντα που προσφέρει θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες ποιοτικού ελέγχου και ασφάλειας, να τιμολογούνται ορθά κι όσον αφορά τις διαφημιστικές καμπάνιες αυτές να διαπνέονται από εντιμότητα και να γίνεται λελογισμένα η χρήση τους. Μία επιχείρηση προκειμένου να έχει βιώσιμη επιτυχία και αξία για τους

⁷ <https://www.sustainability-indices.com/>

μετόχους, υιοθετεί υπεύθυνη συμπεριφορά, που προωθεί την οικονομική ανάπτυξη, αυξάνει την ανταγωνιστικότητα και ταυτόχρονα συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος και προωθεί την κοινωνική ευαισθησία. Πραγματοποιεί τέτοιες ενέργειες που δεν αποβλέπουν μόνο σε μεγιστοποίηση βραχυχρόνιου κέρδους και άμεσης απόδοσης αλλά στο συνδυασμό οικονομικών δραστηριοτήτων με υπευθυνότητα σε περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα. Η εταιρική φήμη αντιπροσωπεύει μία θέση που νοητά κατέχει μέσα σε ένα κλάδο ή επιχείρηση έναντι των ανταγωνιστών της. Αφορά ένα σύνολο χαρακτηριστικών γνωρισμάτων που αποδίδονται στην επιχείρηση και τα οποία απορρέουν από το ιστορικό και τη λογική ανάλυση προηγούμενων ενεργειών της (Καζάζης, 2011, σ 352). Οι Gotsi και Wilson(2001, οπ. αναφ. στο Eberl-Schwaiger,2005) ορίζουν την εταιρική φήμη ως τη διαχρονική συνολική αποτίμηση (evaluation) μιας επιχείρησης από τις ομάδες συμφερόντων (stakeholders) που συνδέονται με αυτήν. Αυτή η αποτίμηση στηρίζεται στις άμεσες εμπειρίες των ομάδων συμφερόντων ,που έχουν με την επιχείρηση και σε κάθε μορφή επικοινωνίας και συμβολισμού που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες της εταιρείας και σε σύγκριση με τις ενέργειες των ανταγωνιστών εταιρειών. Η εταιρική εικόνα μπορεί να αλλάζει και να διαμορφώνεται σχετικά γρήγορα σε σχέση με την περισσότερο ανθεκτική στο χρόνο, εταιρική φήμη.

- **ΚΟΙΝΩΝΙΑ:** Κάθε εταιρεία αποτελεί στοιχείο του κοινωνικού συνόλου. Στην κάθε εταιρεία πλέον ο ανθρώπινος παράγοντας αποκτά ένα πολύ σημαντικό ρόλο και για τον λόγο αυτό η κάθε επιχείρηση οφείλει να βελτιώνει τον εργασιακό χώρο και τις συνθήκες εργασίας του κάθε εργαζόμενου. Εξίσου σημαντικό επίσης είναι η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων. Οι εταιρείες οι οποίες είναι κοινωνικά υπεύθυνες δίνονται κίνητρα ενίσχυσης της παραγωγικότητας, ενθαρρύνεται η δια βίου επαγγελματική κατάρτιση κι εκπαίδευση, παρέχονται ευκαιρίες εξισορρόπησης μεταξύ εργασίας και οικογένειας. Ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων, είτε είναι φυλετικές είτε κοινωνικές. Αυτό επιτυγχάνεται με την σωστή αντιμετώπιση όπως είναι η δίκαιη αμοιβή. Στο εξωτερικό περιβάλλον, οι επιχειρήσεις μπορούν να εφαρμόσουν πολιτικές με στόχο την αύξηση της απασχόλησης της τοπικής κοινωνίας, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την οικονομική ενίσχυση

μέσα από επιχορηγήσεις και φιλανθρωπικές δραστηριότητες.

- **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:**

Το περιβάλλον αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Είναι λοιπόν απολύτως απαραίτητο να γίνεται σωστή λήψη μέτρων όσον αφορά τόσο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όσο και στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης.

Από την προϊστορική εποχή ακόμα, ο άνθρωπος κατάλαβε ότι για να επιβιώσει χρειάζεται το περιβάλλον και γι αυτό τον λόγο χρησιμοποίησε τις δυνάμεις της φύσης, όπως τον αέρα και τη δύναμη του νερού.

Τις τελευταίες δεκαετίες με τη ραγδαία αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού, τη μεγαλύτερη συγκέντρωση στα αστικά κέντρα, τη βιομηχανική ανάπτυξη κ.α., οι ανθρώπινες ανάγκες για τις υπηρεσίες του φυσικού περιβάλλοντος αυξήθηκαν με πολύ γρήγορο ρυθμό. Το περιβαλλοντικό πρόβλημα έγινε οξύ και παγκόσμιο.

Για τον λόγο αυτό, ο ΟΗΕ συγκαλεί Παγκόσμια Συνδιάσκεψη για το Περιβάλλον στο Ρίο το 1992, υπογράφεται το Πρωτόκολλο του Κιότο και το 1993 εγκρίνεται το 5ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, που σημαίνει την ποσοτική αλλά και ποιοτική ανάπτυξη σε αρμονία με την φύση. Οι βασικές προτεραιότητες του προγράμματος συνοψίζονται ως εξής:

- Ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων
- Αντιμετώπιση ρύπανσης και πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων
- Μείωση της κατανάλωσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
- Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος
- Βελτίωση συνθηκών υγείας και ασφάλειας.

Σύμφωνα με τις παραπάνω αποφάσεις σε ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο μπορεί να υποστηριχτεί πως δεν προβλέπεται σχεδιασμός αναπτυξιακής πολιτικής που να μην λαμβάνει υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος (Μητούλα, 2003).

2.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ GRI

Για να υλοποιηθεί η έρευνα μας και να ληφθούν τα αποτελέσματα, χρησιμοποιήθηκε ο κώδικας GRI. Τα κριτήρια που εξετάστηκαν παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Στον πίνακα παρατηρείται ότι τα αρχικά κριτήρια (GRI4-1 – GRI4-58) εξετάζουν γενικά αντικείμενα για την εταιρεία, όπως για παράδειγμα την επωνυμία της εταιρείας ή αναφορά στο αντικείμενο και τα εμπορεύσιμα προϊόντα της εταιρείας.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-1	ΔΗΛΩΣΗ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-3	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-4	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΚΥΡΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-5	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-6	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-7	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ
G4-8	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-9	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ, ΣΥΝΛΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ,
G4-10	ΔΙΕΞΟΔΙΚΟΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-11	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
G4-12	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-13	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΙΘΑΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ, ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ Ή ΤΗΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-14	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
G4-15	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΙΠΟΓΡΑΦΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-16	ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ
G4-17	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΟΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-18	ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-19	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΕΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
G4-20	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΠΟΥ ΒΑΖΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-21	ΔΙΕΞΟΔΙΚΟΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

G4-22	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΠΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΣΧΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΤΕΘΗΚΑΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
G4-23	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ
G4-24	ΛΙΣΤΑ ΜΕ ΟΜΑΔΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-25	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
G4-26	ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ
G4-27	ΠΙΘΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
G4-28	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
G4-29	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΠΙΟ ΠΡΟΣΦΑΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
G4-30	ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΥΚΛΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
G4-31	ΣΗΜΕΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ GRI
G4-32	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ
G4-33	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ
G4-34	ΔΟΜΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
G4-35	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΥΨΗΛΟΤΕΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
G4-36	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΥΨΗΛΟΒΑΘΜΗΣ ΘΕΣΗΣ
G4-37	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΡΓΑΝΟΥ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
G4-38	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ
G4-39	ΡΟΛΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
G4-40	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
G4-41	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
G4-42	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΡΟΛΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
G4-43	ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ
G4-44	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
G4-45	ΡΟΛΟΣ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
G4-46	ΡΟΛΟΣ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

G4-47	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΤΩΣΕΙΣ, ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
G4-48	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΝΕΙ ΤΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-49	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΣΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
G4-50	ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
G4-51	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΓΑΝΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΓΙΑ ΌΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΤΟΥΣ
G4-52	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΜΟΙΒΗΣ
G4-53	ΤΡΟΠΟΣ ΟΠΟΥ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-54	ΛΟΓΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΟ ΑΤΟΜΟ
G4-55	ΛΟΓΟΣ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ
G4-56	ΑΞΙΕΣ, ΑΡΧΕΣ, ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-57	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
G4-58	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΝΗΣΥΧΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΗΘΙΚΗ-ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Πίνακας 2.2: Επεξήγηση αρχικών κριτηρίων GRI

Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία οικονομικής φύσεως της εταιρείας. Τα στοιχεία αυτά είναι εννιά και συμβολίζονται “ec”, από το “economics”. Τα στοιχεία, καθένα ξεχωριστά καθώς και η επεξήγησή τους παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα (EC1-EC9).

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-EC1	ΑΜΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΣΕ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
G4-EC2	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

G4-EC3	ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-EC4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΌ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
G4-EC5	ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΚΟΥΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
G4-EC6	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΌ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
G4-EC7	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
G4-EC8	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΜΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
G4-EC9	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Πίνακας 2.3: Επεξήγηση οικονομικών κριτηρίων GRI

Τα κριτήρια που αφορούν στο περιβάλλον είναι 34, στον κώδικα GRI και συμβολίζονται ως “ΕΝ”, από το “environmental”. Στον πίνακα παρακάτω παρουσιάζονται όλα, μαζί με την επεξήγησή τους.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-EN1	ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ
G4-EN2	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
G4-EN3	ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-EN4	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
G4-EN5	ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
G4-EN6	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
G4-EN7	ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
G4-EN8	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΌ ΤΗΝ ΠΗΓΗ
G4-EN9	ΠΗΓΕΣ ΥΔΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΠΌ ΤΗΝ ΑΠΟΣΥΡΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ
G4-EN10	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΙ ΟΛΙΚΟΣ ΟΓΚΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΥ ΥΔΑΤΟΣ
G4-EN11	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ Ή ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΚΟΝΤΑ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

G4-EN12	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΞΙΑΣ
G4-EN13	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ Ή ΜΗ ΤΡΙΤΩΝ ΠΟΥ ΒΟΗΘΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΖΩΝΩΝ
G4-EN14	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΔΩΝ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ IUCN
G4-EN15	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ
G4-EN16	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΕΜΜΕΣΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ
G4-EN17	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΕΜΜΕΣΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ
G4-EN18	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΤΑΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ
G4-EN19	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ
G4-EN20	ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΥΠΟΣΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ
G4-EN21	ΝΟΧ,SOX ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΕ ΑΕΡΙΑ
G4-EN22	ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΝΕΡΟΥ ΚΑΤ'Α ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ
G4-EN23	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΤ'Α ΤΥΠΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟ ΔΙΑΘΕΣΗΣ
G4-EN24	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΟΓΚΟΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ
G4-EN25	ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
G4-EN26	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ,ΜΕΓΕΘΟΣ,ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΝΕΡΟΥ
G4-EN27	ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
G4-EN28	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ
G4-EN29	ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
G4-EN30	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
G4-EN31	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
G4-EN32	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΛΕΓΧΘΕΙ ΜΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ
G4-EN33	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΛΥΣΙΔΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
G4-EN34	ΔΙΑΒΑΘΜΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πίνακας 2.4:Επεξήγηση περιβαλλοντικών κριτηρίων GRI

Τα κοινωνικά- κριτήρια για τις εργασιακές πρακτικές παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα και συμβολίζονται για συντομογραφία “la” από το “social- labour practice”.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-LA1	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-LA2	ΟΦΕΛΗ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕ ΠΛΗΡΕΣ ΩΡΑΡΙΟ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕΡΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
G4-LA3	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ
G4-LA4	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΠΡΙΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΟΥΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ
G4-LA5	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
G4-LA6	ΤΥΠΟΣ ΖΗΜΙΩΝ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΖΗΜΙΑΩΝ
G4-LA7	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΥΨΗΛΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΛΟΓΩ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥΣ
G4-LA8	ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ
G4-LA9	ΜΕΣΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-LA10	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
G4-LA11	ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΡΙΕΡΑΣ
G4-LA12	ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-LA13	ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΥ
G4-LA14	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
G4-LA15	ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ
G4-LA16	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΙΣ

Πίνακας 2.5: Επεξήγηση κοινωνικών- κριτήρια για τις εργασιακές πρακτικές

Τα κριτήρια που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα, στον κώδικα GRI είναι 12 και παρουσιάζονται αναλυτικά, στον ακόλουθο πίνακα.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-HR1	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
G4-HR2	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

G4-HR3	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
G4-HR4	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΨΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
G4-HR5	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤ'Α ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
G4-HR6	ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΌΤΙ ΕΧΟΥΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
G4-HR7	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΦΑΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΤΑΙ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
G4-HR8	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΒΙΑΣΑΝ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ
G4-HR9	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
G4-HR10	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΘΗΚΑΝ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
G4-HR11	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΙΘΑΝΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΥΣΙΔΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
G4-HR12	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Πίνακας 2.6: Επεξήγηση κριτηρίων που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα

Τα κριτήρια που αφορούν την κοινωνία, του κώδικα GRI παρατίθενται στον Πίνακα 2.7, με επεξήγηση του καθενός χωριστά.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
G4-SO1	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
G4-SO2	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ
G4-SO3	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ
G4-SO4	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤ'Α ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
G4-SO5	ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
G4-SO6	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ
G4-SO7	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΙΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

G4-SO8	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
G4-SO9	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ ΒΑΣΕΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
G4-SO10	ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
G4-SO11	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ

Πίνακας 2.7: Επεξήγηση κριτηρίων που αφορούν την κοινωνία του κώδικα GRI

Τέλος τα κριτήρια που αφορούν στην ευθύνη που έχει η εταιρεία για τα προϊόντα της, αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
G4-PR1	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
G4-PR2	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
G4-PR3	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
G4-PR4	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
G4-PR5	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ
G4-PR6	ΠΩΛΗΣΗ Ή ΜΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
G4-PR7	ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ
G4-PR8	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ
G4-PR9	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΠΡΟΣΤΙΜΩΝ ΓΙΑ ΜΗ ΣΥΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ

Πίνακας 2.8: Επεξήγηση κριτηρίων που αφορούν στην ευθύνη που έχει η εταιρεία για τα προϊόντα της

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ PROMETHEE

Οι μέθοδοι P.R.O.METH.E.E.(Preference Ranking Organization Method for Enrichment Evaluation) παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά από τον Brans(1982) και αφορά στην ανάπτυξη της σχέσης της υπεροχής. Οι δύο βασικές μέθοδοι στην ομάδα αυτών των μεθόδων είναι, η P.R.O.METH.E.E. I και η P.R.O.METH.E.E. II. Η μόνη τους διαφορά εντοπίζεται μονό στη φάση της εκμετάλλευσης της σχέσης που αναπτύσσεται.

Η συγκεκριμένη μέθοδος ξεχωρίζει από τις άλλες της κατηγορίας της, λόγω των αρχών που την διέπουν, οι οποίες είναι:

- Επέκταση στην έννοια των κριτηρίων(προτείνονται σε αυτόν που αποφασίζει, νέες σχέσεις κριτηρίων όπως κριτήριο τελείως αυστηρό (αυστηρή προτίμηση), κριτήριο αυστηρό αλλά με περιοχή αδιαφορίας ,κριτήριο με γραμμική προτίμηση)
- Εκτιμώμενη σχέση υπεροχής(είναι λιγότερο ευαίσθητη σε μικρές τροποποιήσεις και κατά συνέπεια, είναι εύκολη η ερμηνεία της.)
- Εκμετάλλευση της σχέσης υπεροχής (εφαρμόζεται όταν οι εναλλακτικές λύσεις πρέπει να καταταχθούν από την καλύτερη στην χειρότερη).

Ας θεωρήσουμε ότι έχουμε προς επίλυση το εξής πρόβλημα:

$$\max \{f_1(a), \dots, f_k(a), a \in K\}$$

όπου:

K: είναι ένα πεπερασμένο σύνολο ενεργειών

f_i :όπου $i = 1, \dots, k$: είναι τα k κριτήρια εκτίμησης τα οποία πρέπει να βελτιστοποιηθούν.

Με την μέθοδο P.R.O.METH.E.E χρειάζονται δυο στάδια για να επιλυθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα.

- Στάδιο 1: Ανάπτυξη μιας σχέσης υπεροχής στο σύνολο K των εναλλακτικών ενεργειών.
- Στάδιο 2: Εκμετάλλευση της σχέσης αυτής, ώστε να επιλυθεί το εξεταζόμενο πολυκριτήριο πρόβλημα.

Στο στάδιο 1 αυτός που αποφασίζει οφείλει να εκθέσει τις προτιμήσεις του όσον αφορά στις εναλλακτικές λύσεις που υπάρχουν και για τον λόγο αυτό ορίζουμε μια συνάρτηση προτίμησης P, με την οποία υποδηλώνονται οι προτιμήσεις του αποφασίζοντα.

Έστω f ένα κριτήριο απόφασης, οι τιμές του οποίου ανήκουν στο σύνολο των πραγματικών αριθμών:

$f : K \rightarrow R$ και έστω ότι το κριτήριο αυτό θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί, χωρίς αυτό να αποτελεί περιορισμό. Για κάθε εναλλακτική ενέργεια $\alpha \in K$, ορίζεται ως $f_{(\alpha)}$ η εκτίμηση της ενέργειας αυτής πάνω στο συγκεκριμένο κριτήριο (η τιμή του κριτηρίου για την ενέργεια α).

Αν συγκρίνουμε τις δύο $\alpha, \beta \in K$, η συνάρτηση προτίμησης θα οριστεί ως:

$$P : K \times K \rightarrow (0,1)$$

Απ' τη συγκεκριμένη συνάρτηση εκφράζεται το αποτέλεσμα της σύγκρισης των δύο εναλλακτικών ενεργειών, δηλαδή την ένταση της προτίμησης αυτού που αποφασίζει για την εναλλακτική ενέργεια α ως προς την εναλλακτική ενέργεια β , ως εξής:

- $P(\alpha, \beta) = 0 \Rightarrow$ Υπάρχει αδιαφορία μεταξύ των ενεργειών α και β
- $P(\alpha, \beta) \sim 0 \Rightarrow$ Υπάρχει ελαφρά προτίμηση της α από τη β
- $P(\alpha, \beta) \sim 1 \Rightarrow$ Υπάρχει ισχυρή προτίμηση της α από τη β
- $P(\alpha, \beta) = 1 \Rightarrow$ Υπάρχει σαφής προτίμηση της α από τη β

Στην πραγματικότητα η συνάρτηση προτίμησης είναι συχνά μια συνάρτηση της διαφοράς των εκτιμήσεων των δύο εναλλακτικών ενεργειών, δηλαδή:

$$P_{(\alpha, \beta)} = P[f_{(\alpha)} - f_{(\beta)}]$$

Με τον τρόπο, τον οποίο έχει οριστεί η συνάρτηση προτίμησης είναι μια αύξουσα συνάρτηση της διαφοράς $d = f_{(\alpha)} - f_{(\beta)}$, η οποία παίρνει την τιμή 0 για όλες τις αρνητικές τιμές του d . Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι όπως έχει οριστεί η συνάρτηση προτίμησης δείχνει μόνο την ένταση της προτίμησης της ενέργειας α από την ενέργεια β , ενώ όταν η β υπερέχει της α τότε η συνάρτηση προτίμησης παίρνει την τιμή 0.

Η συνάρτηση προτίμησης θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν της και την υπεροχή της εναλλακτικής ενέργειας β ως προς την εναλλακτική ενέργεια α , οπότε ορίζεται η συνάρτηση H ως εξής:

$$H_{(d)} = \begin{cases} P_{(\alpha, \beta)}, & d \geq 0 \\ P_{(\alpha, \beta)}, & d \leq 0 \end{cases}$$

Όταν η διαφορά d παίρνει θετικές τιμές, τότε η συνάρτηση $H_{(d)}$ δείχνει την ένταση της προτίμησης της εναλλακτικής α ως προς την

εναλλακτική β , ενώ όταν η διαφορά d είναι αρνητική, τότε η συνάρτηση $H_{(d)}$ δείχνει την ένταση της προτίμησης της β ως προς την α , η οποία αυξάνει καθώς η τιμή του d μικραίνει, δηλαδή όταν η εκτίμηση της ενέργειας β πάνω στο συγκεκριμένο κριτήριο $f_{(\beta)}$, γίνεται όλο και μεγαλύτερη σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση της ενέργειας α , $f_{(\alpha)}$.

Για να καθοριστεί με ακρίβεια η μορφή της συνάρτησης προτίμησης, χρησιμοποιούνται έξι γενικευμένα κριτήρια, τα οποία καλύπτουν στις περισσότερες πρακτικές περιπτώσεις τον τρόπο με τον οποίο εκφράζει τις προτιμήσεις. Τα κριτήρια είναι τα εξής:

- **Το σύνηθες κριτήριο (usual criterion):** «Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι υπάρχει αδιαφορία μεταξύ δύο εναλλακτικών x_i και x_j στο κριτήριο x_d εάν και μόνο εάν $x_{id} = x_{jd}$. Διαφορετικά, εάν $x_{id} > x_{jd}$, τότε θεωρείται ότι υπάρχει σαφής προτίμηση της x_i έναντι της x_j . Η συνάρτηση $H(d)$, στην περίπτωση αυτή ορίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$H_{(x_{id}-x_{jd})} = \begin{cases} 0, & \text{εάν } x_{id} = x_{jd} \\ 1, & \text{εάν } x_{id} > x_{jd} \end{cases}$$

- **Σχεδόν κριτήριο (quasi criterion):** Σύμφωνα με το γενικευμένο αυτό κριτήριο, θεωρείται ότι υπάρχει αδιαφορία μεταξύ δύο εναλλακτικών x_i και x_j στο κριτήριο x_d , όταν η διαφορά $x_{id} - x_{jd}$ δεν υπερβαίνει ένα κατώφλι αδιαφορίας Q_d . Διαφορετικά, υπάρχει σαφής προτίμηση. Η συνάρτηση H_d στην περίπτωση αυτή ορίζεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$H_{(x_{id}-x_{jd})} = \begin{cases} 0, & \text{εάν } x_{id} - x_{jd} < Q_d \\ 1, & \text{εάν } x_{id} - x_{jd} > Q_d \end{cases}$$

- **Κριτήριο επιπέδου (level criterion):** Στο γενικευμένο αυτό κριτήριο χρησιμοποιείται τόσο το κατώφλι αδιαφορίας, όσο και το κατώφλι προτίμησης. Εάν $Q_d < x_{id} - x_{jd} \leq P_d$ τότε υπάρχει ελαφρά προτίμηση για την εναλλακτική x_i . Στις υπόλοιπες περιπτώσεις ισχύουν οι παρατηρήσεις που έγιναν στα προηγούμενα δύο γενικευμένα κριτήρια. Δηλαδή:

$$H_d(x_{id} - x_{jd}) = \begin{cases} 0, & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} \leq Q_d \\ 0.5 & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} \in (Q_d, P_d], \\ 1 & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} > P_d \end{cases}$$

- **Κριτήριο γραμμικής προτίμησης και περιοχής αδιαφορίας (criterion with linear preference and indifference area):** Στην περίπτωση αυτή θεωρείται ότι ο βαθμός προτίμησης αυξάνει γραμμικά από το μηδέν στο ένα, όταν η διαφορά $X_{ik} - X_{jk}$ βρίσκεται μεταξύ του ορίου αδιαφορίας και του ορίου προτίμησης:

$$H_d(x_{id}-x_{jd}) = \begin{cases} 0 & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} \leq Q_d \\ \frac{x_{id} - x_{jd} - Q_d}{P_d - Q_d} & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} \in (Q_d, P_d] \\ 1 & \text{εαν } x_{id} - x_{jd} > P_d \end{cases}$$

- **Κριτήριο του Gauss (Gaussian criterion):** Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο βαθμός προτίμησης περιγράφεται από μια συνεχή συνάρτηση της ακόλουθης μορφής (ως σ συμβολίζεται η παράμετρος που καθορίζει το σημείο αλλαγής στην καμπή της συνάρτησης):

$$H_d(x_{id}-x_{jd}) = 1 - \exp\left[-\frac{(x_{id}-x_{jd})^2}{2\sigma^2}\right]$$

- **Κριτήριο γραμμικής προτίμησης (criterion with linear preference):** Αυτός που αποφασίζει χρησιμοποιεί το κριτήριο αυτό θεωρώντας ότι εφόσον η διαφορά d είναι μικρότερη από ένα όριο προτίμησης p , τότε η προτίμηση του αυξάνει γραμμικά με το d . Αν η διαφορά d γίνει μεγαλύτερη από το όριο προτίμησης p , τότε υπάρχει σαφής προτίμηση. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται αυτό το γενικευμένο κριτήριο θα πρέπει να καθοριστεί το όριο προτίμησης p , το οποίο αναπαριστά την ελάχιστη τιμή της διαφοράς d , πάνω από την οποία αυτός που αποφασίζει θεωρεί ότι υπάρχει σαφής προτίμηση για μια από τις δύο συγκρινόμενες εναλλακτικές ενέργειες.

$$H_d = \begin{cases} \frac{d}{p} & \text{εαν } -p \leq d \leq p \\ 1 & \text{εαν } d < -p \text{ ή } d > p \end{cases}$$

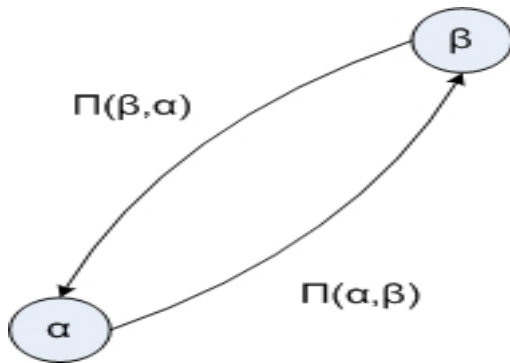
Όταν αυτός που αποφασίζει ορίσει για καθένα από τα παραπάνω κριτήρια, τον τρόπο που προτιμά, εν συνεχεία ορίζεται ο δείκτης προτιμήσεων, αφού πρώτα εξετάσει όλα τα κριτήρια ταυτόχρονα. Αυτός που αποφασίζει, λοιπόν οφείλει να ορίσει για κάθε κριτήριο f ένα βάρος w_f , με το οποίο καθορίζεται η ανάλογη σημασία του συγκεκριμένου κριτηρίου. Έτσι λοιπόν δημιουργείται ο δείκτης προτίμησης Π ως ο σταθμισμένος μέσος των συναρτήσεων προτίμησης P_i :

$$\Pi_{(\alpha, \beta)} = \frac{\sum_{i=1}^k w_i P_i(\alpha, \beta)}{\sum_{i=1}^k w_i}$$

Η ένταση της προτίμησης αναπαριστάται από τον δείκτη προτίμησης αυτού που αποφασίζει, για μια εναλλακτική ενέργεια α ως προς μια άλλη εναλλακτική ενέργεια β , όταν εξετάζονται ταυτόχρονα όλα τα κριτήρια. Ο δείκτης προτίμησης παίρνει τιμές στο το διάστημα $(0,1)$ τέτοιες ώστε:

- $\Pi(\alpha, \beta) \approx 0 \Rightarrow$ υπάρχει ελαφρά προτίμηση της ενέργειας α ως προς την ενέργεια β , εξετάζοντας όλα τα κριτήρια.
- $\Pi(\alpha, \beta) \approx 1 \Rightarrow$ υπάρχει ισχυρή προτίμηση της ενέργειας α ως προς την ενέργεια β , εξετάζοντας όλα τα κριτήρια.

Με βάση το δείκτη προτίμησης, δημιουργείται μια σχέση υπεροχής σε ένα σύνολο K των εναλλακτικών ενεργειών. Στο παρακάτω γράφημα υπεροχής αναπαριστώνται οι εναλλακτικές ενέργειες ως κόμβοι, ενώ τα τόξα που ενώνουν τους κόμβους αναπαριστούν την υπεροχή μιας εναλλακτικής ενέργειας προς μια άλλη, μέσω του δείκτη προτίμησης.

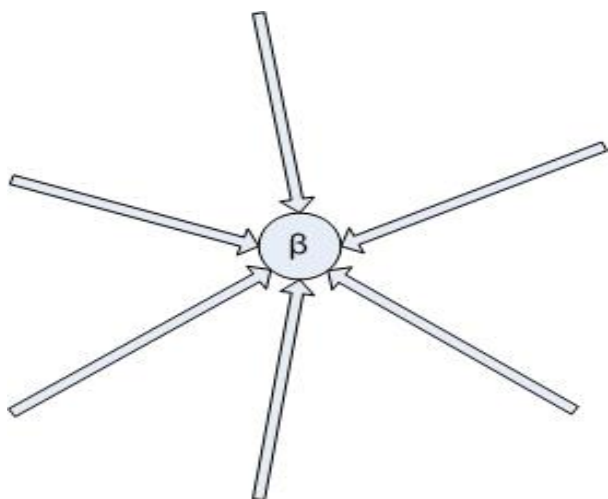

Σχήμα 3.8: Το γράφημα υπεροχής

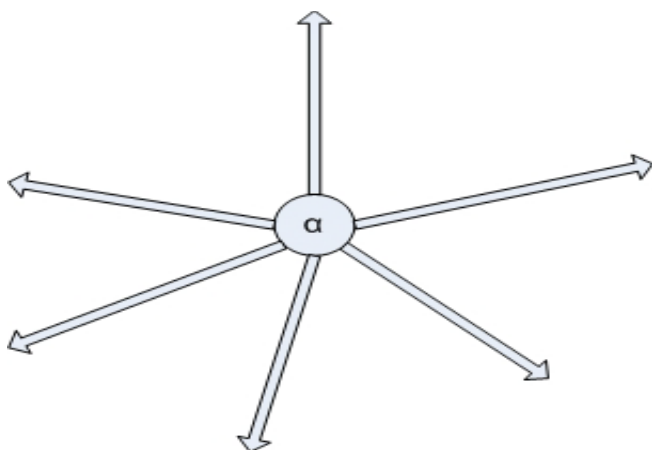
Για κάθε κόμβο α του γραφήματος υπεροχής, καθορίζονται οι ροές εισόδου και εξόδου:

- **Ροή εισόδου:** $\varphi^-(\alpha) = \sum_{\beta \in K} \Pi(\beta, \alpha)$
- **Ροή εξόδου:** $\varphi^+(\alpha) = \sum_{\beta \in K} \Pi(\alpha, \beta)$
- **Καθαρή ροή:** $\Phi(\alpha) = \varphi^+(\alpha) - \varphi^-(\alpha)$

Η **ροή εισόδου** υποδεικνύει την υπεροχή όλων των υπόλοιπων εναλλακτικών ενεργειών ως προς την ενέργεια α . Η **ροή εξόδου** υποδεικνύει την υπεροχή της εναλλακτικής ενέργειας α σε σχέση με όλες τις άλλες εναλλακτικές ενέργειες και ελέγχει παράλληλα όλα τα κριτήρια. Η **καθαρή ροή** προκύπτει εάν αφαιρέσουμε τη ροή εισόδου από τη ροή εξόδου και μέσω αυτής επιτυγχάνεται η πλήρης κατάταξη των εναλλακτικών ενεργειών. Τα διαγράμματα των ροών παρουσιάζονται ως εξής:

Σχήμα 3.9: Το γράφημα της ροής εισόδου

Σχήμα 3.10: Το γράφημα της ροής εξόδου

3.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ PROMETHEE ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Όπως αναφέρθηκε και στην και στην αρχή της εργασίας μας, πάρα πολλές εταιρείες στο τέλος του χρόνου δημιουργούν ένα report εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, στο οποίο αναφέρουν τις πράξεις τους όλο το χρόνο και κατά πόσον ανταποκρίνονται στα κριτήρια GRI. Αρκετές εταιρείες χρησιμοποιούν το συγκεκριμένο report περισσότερο για

διαφήμιση της εταιρείας τους, αντί ουσιαστικά να αναφέρουν τις πράξεις τους βάσει των κριτηρίων GRI.

Στη συγκεκριμένη εργασία χρησιμοποιήθηκε η PROMETHEE II, ώστε να γίνει αντιληπτό ποιες από τις εταιρείες χρησιμοποίησαν το report περισσότερο για διαφήμιση και ποιες όχι. Αρχικά δημιουργήθηκε ένα αρχείο excel, στο οποίο καταγράφηκαν όλες οι εταιρείες που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνά μας. Τις εταιρείες αυτές τις καταγράψαμε για κάθε χρόνο, όπου παρουσίασαν report στο τέλος του χρόνου για την εταιρική κοινωνική ευθύνη.

Αφού έγινε καταγραφή των εταιρειών για κάθε έτος, δημιουργήθηκε ένας πίνακας δυαδικού κώδικα (0,1), ο οποίος ως γραμμές είχε τα reports των εταιρειών και ως στήλες τα κριτήρια GRI. Τα βάρη που τοποθετήθηκαν ήταν τα ίδια σε όλα τα κριτήρια, αφού θεωρήθηκαν όλα ισοβαρή. Τοποθετούσαμε 1 στο κριτήριο, εάν το report της συγκεκριμένης εταιρείας το ανέλυε διεξοδικά. Εάν το κριτήριο δεν αναφερόταν ή δεν αναλύονταν επαρκώς τότε στο κουτί τοποθετούσαμε 0.

Μόλις δημιουργήθηκε ο συγκεκριμένος πίνακας, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος PROMETHEE για να γίνουν οι συγκρίσεις. Αρχικά συγκρίθηκαν όλες τις εταιρείες για κάθε έτος στην κατηγορία των κριτηρίων που αφορούν στα οικονομικά των εταιρειών, έπειτα για τα κριτήρια που αφορούν στα περιβαλλοντικά των εταιρειών, επίσης για κάθε έτος, εν συνεχεία τα κοινωνικά κριτήρια και τα κριτήρια που αφορούν στις εργασιακές πρακτικές για όλες τις εταιρείες για κάθε χρόνο, τα κριτήρια που αφορούν στη κοινωνία και τέλος τα κριτήρια που αφορούν την ευθύνη της εκάστοτε εταιρείας για τα προϊόντα της. Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος PROMETHEE για να γίνει και άλλη μια σύγκριση. Συγκρίθηκαν όλες οι εταιρείες ανά έτος σε όλες τις κατηγορίες κριτηρίων ταυτόχρονα.

Οι εταιρείες που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνά μας, ως δείγμα ήταν οι: Motor Oil Hellas, Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE), ALPHA Bank, MYTILINEOS HOLDINGS S.A., AB Vassilopoulos, Hellenic Petroleum, Piraeus Bank, Vodafone Greece, TITAN CEMENT, Athens International Airport S.A., ELLAKTOR, Eurobank EFG, Furlis Group of Companies, Coca-Cola Hellenic Bottling Company, Interlife, Cosmote Mobile Telecommunications S.A., National Bank of Greece, Corinth Pipeworks, Halcor, Heracles General Cement, Wind Hellas Telecommunication, OPAP, Attica Group, Attiki Odos, ELVAL, INTERAMERICAN, Hellenic Cables, Marinopoulos, PUBLIC POWER CORPORATION, European Reliance, S&B Industrial Minerals, Comergon, JetOil, Athenian Brewery, Nireus και Piscines Ideales. Ελέγχθησαν τα reports για τα έτη 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 και 2009. Τα reports για την κάθε

εταιρεία, συλλέχθηκαν από τη βάση GRI Empowering Sustainable
Decisions, ανάλογα με την εταιρεία και το έτος του κάθε report.
⁸

---

⁸ <https://database.globalreporting.org/search/>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ / ΕΤΟΣ

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που εξήχθησαν με τη μέθοδο PROMETHEE για τα reports των εταιρειών για το έτος 2016. Για να αντιληφθούμε ποια εταιρεία ανταποκρίθηκε καλύτερα στα οικονομικά κριτήρια για το 2016, θα πρέπει να κοιτάξουμε τη στήλη της ολικής ροής. Παρατηρούμε λοιπόν ότι στην πρώτη θέση είναι η ELLAKTOR και η TITAN CEMENT με τιμή ολικής ροής 0,7143, ακολουθούν η HELLENIC PETROLEUM με τιμή ολικής ροής 0.6270, η COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY με τιμή ολικής ροής 0,5, η MYTILINEOS HOLDINGS S.A. με τιμή 0,2460, η INTERLIFE με τιμή 0,2143, η VODAFONE GREECE με τιμή 0,1349 και ακολουθεί η MOTOR OIL HELLAS με τιμή 0,0238. Οι υπόλοιπες εταιρείες της λίστας έχουν τιμή ολικής-καθαρής ροής κάτω από το 0, που σημαίνει ότι δεν ανταποκρίνονται στα περισσότερα οικονομικά κριτήρια για το έτος 2016.

Μια εταιρεία, στην έρευνα μας παίρνει την τιμή 1 όταν ανταποκρίνεται στην καταγραφή των στοιχείων σύμφωνα με τον κώδικα GRI. Κάτω απ το 0 βρίσκονται οι εταιρείες : ALPHA BANK, HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE), AB VASILOPOULOS, PIRAEUS BANK, ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A, EUROBANK EFG και FOURLIS GROUP OF COMPANIES. Τα στοιχεία αυτά παρουσιάζονται αναλυτικότερα στον παρακάτω πίνακα που ακολουθεί.

Για το 2015 μεγαλύτερη ολική ροή είχαν οι εταιρείες : TITAN CEMENT, HALCOR, HELLENIC CABLES και HELLENIC PETROLEUM με τιμή 0,6944, ακολουθούν οι εταιρείες : MARINOPOULOS και ELVAL με τιμή ολικής ροής 0,3929, η COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY με τιμή 0,3730, οι εταιρείες : HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE), VODAFONE GREECE, COSMOTE MOBILE TELECOMUNICATIONS S.A με τιμή 0,3214, η PUBLIC POWER CORPORATION με τιμή 0,1310, η OPAP με τιμή 0,1032 και τέλος η MYTILINEOS HOLDINGS S.A με τιμή 0,0238. Οι εταιρείες: MOTOR OIL HELLAS, ALPHA BANK, AB VASILOPOULOS, PIRAEUS BANK, ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A, NATIONAL BANK OF GREECE, CORINTH PIPEWORKS, HERACLES GENERAL CEMENT, WIND HELLAS TELECOMMUNICATION, ΑΤΤΙΚΑ

GROUP, ΑΤΤΙΚΙ ΟΔΟΣ, ELLAKTOR, EUROBANK EFG, FOURLIS GROUP OF COMPANIES, INTERAMERICAN και EUROPEAN RELIANCE είχαν τιμή καθαρής ροής κάτω του μηδενός.

Το έτος 2014 στην πρώτη θέση για το συγκεκριμένο έτος κατείχαν οι εταιρείες : HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE), HELLENIC PETROLEUM,VODAFONE GREECE, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMUNICATIONS S.A, NATIONAL BANK OF GREECE, HALCOR και HELLENIC CABLES με τιμή καθαρής ροής 0,5806 και έπονται οι εταιρείες: ALPHA BANK με τιμή 0,2760, οι INTERAMERICAN και INTERLIFE με τιμή 0,2616, η MARINOPOULOS με τιμή 0,2581, η MYTILINEOS HOLDINGS S.A με τιμή 0,2115, η PUBLIC POWER CORPORATION με τιμή 0,0538 και η COCA-COLA HELENIC BOTTLING COMPANY με τιμή 0,0394. Οι εταιρείες: HERACLES GENERAL CEMENT, ΑΤΤΙΚΙ ΟΔΟΣ, ELLAKTOR,ELVAL, FOURLIS GROUP OF COMPANIES, MOTOR OIL HELLAS,AB VASILOPOULOS, PIRAEUS BANK, ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A, CORINTH PIPEWORKS, COMERGON, JETOIL, ATHENIAN BREWERY, EUROPEAN RELIANCE και NIREUS είχαν τιμή καθαρής ροής μικρότερης του μηδενός.

Τα αποτελέσματα της σύγκρισης των εταιρειών για το 2013 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα. Παρατηρούμε λοιπόν ότι στην πρώτη θέση με τιμή ολικής ροής 0.6703 είναι οι: MOTOR OIL HELLAS, HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE), HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT, με τιμή 0,4373 είναι οι εταιρείες: HELLENIC CABLES, VODAFONE GREECE και έπονται οι εταιρείες: MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3405), ELVAL(0.2294), PUBLIC POWER CORPORATION(0.2151), COCA-COLA HELENIC BOTTLING COMPANY και HALCOR με τιμή καθαρής ροής 0,1828, η JETOIL(0.1362), INTERLIFE(0.1290), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.1004) και τέλος η ALPHA BANK με τιμή 0,0502. Όλες οι υπόλοιπες εταιρείες, με τις οποίες συγκρίθηκαν οι παραπάνω είχαν ολική ροή κάτω του μηδενός.

Εξετάζοντας τον επόμενο πίνακα, παρατηρούμε ότι το 2012 οι εταιρείες: ATHENIAN BREWERY, MOTOR OIL HELLAS, PIRAEUS BANK βρίσκονται στην πρώτη θέση με τιμή ολικής ροής 0,6667 και

ακολουθούν οι: INTERAMERICAN, CORINTH PIPEWORKS, TITAN CEMENT, HELLENIC PETROLEUM (0.3410), οι HELLENIC CABLES, ELVAL(0.3103), οι HALCOR, VODAFONE GREECE(0.2950), η MYTILINEOS HOLINGS S.A(0.2299), η HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE) και η COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A με 0,1839, ενώ όλες οι υπόλοιπες εταιρείες έχουν ολική ροή υπό του μηδενός . Για το 2011, από τις συγκρινόμενες εταιρείες, στην πρώτη θέση, με την καλύτερη τιμή ολικής ροής 0.7265 ήταν οι: ALPHA BANK, TITAN CEMENT, ELLACTOR και έπειτα είναι οι: HELLENIC PETROLEUM, INTERAMERICAN(0.5), η MOTOR OIL HELLAS(0.444), ELVAL(0.4274), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.2564), PIRAEUS BANK(0.2308), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT(0.2137), HALCOR(0.1880), ΑΤΤΙΚΙ ΟΔΟΣ(0.0513), CORINTH PIPEWORKS(0.0043) και οι υπόλοιπες εταιρείες έχουν ολική ροή μικρότερη του μηδενός.

Το έτος 2010, οι εταιρείες: ALPHA BANK, HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και ELLACTOR με τιμή ολικής ροής, ήταν αυτές που βρέθηκαν στην πρώτη θέση για το συγκεκριμένο έτος. Ακολούθησαν οι εταιρείες: VODAFONE GREECE(0.4786), MOTOR OIL HELLAS, HALCOR(0.4231), PIRAEUS BANK, COSMOTE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.2479), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT, INTERAMERICAN(0.1453), ATHENIAN BREWERY(0.1154), και η ΑΤΤΙΚΙ ΟΔΟΣ με τιμή 0,0769. Όπως παρατηρούμε και στον παρακάτω πίνακα οι τιμές ολικής ροής των υπολοίπων εταιρειών είναι κάτω από το μηδέν.

Το 2009 οι εταιρείες που είχαν τη μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής ήταν οι: HELLENIC PETROLEUM, PIRAEUS BANK, VODAFONE και η TITAN CEMENT με τιμή 0,7, με τιμή ολικής ροής 0,4556 ακολουθούν οι: MOTOR OIL HELLAS, HALCOR, με τιμή 0,2944 η ELVAL, με τιμή 0,1333 η HERACLES GENERAL CEMENT και η CORINTH PIPEWORKS με τιμή 0,0333. Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει τις υπόλοιπες εταιρείες που η τιμή ολικής ροής τους είναι κάτω από το μηδέν.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	0.02381	-0.0119	-0.34767	0.670251	0.666667	0.444444	0.423077	0.455556
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.62698	0.3214	0.580645	0.670251	0.183908	-0.38462	-0.6453	-0.08333
ALPHA Bank	-0.62698	-0.4405	0.275986	0.050179	-0.02682	0.726496	0.692308	-0.5
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.246032	0.0238	0.21147	0.340502	0.229885	-0.09829	-0.41026	-0.3
AB Vassilopoulos	-0.2619	-0.4087	-0.50896	-0.41219	-0.4636	-0.47863	-0.54701	-0.44444
Hellenic Petroleum	0.626984	0.6944	0.580645	0.670251	0.340996	0.5	0.692308	0.7
Piraeus Bank	-0.50794	-0.53968	-0.85663	-0.87097	0.666667	0.230769	0.247863	0.7
Vodafone Greece	0.134921	0.321429	0.580645	0.437276	0.295019	-	0.478632	0.7
TITAN CEMENT	0.714286	0.694444	0.580645	0.670251	0.340996	0.726496	0.692308	0.7
Athens International Airport S.A.	-0.13492	-0.26587	-0.42294	-0.14695	-0.19923	0.213675	0.145299	-0.01667
ELLAKTOR	0.714286	-0.2262	-0.276	-	-	0.726496	0.692308	-0.38333
Eurobank EFG	-0.38889	-0.4881	-	-0.50538	-0.57854	-0.47863	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.62698	-0.7778	-0.7993	-0.77061	-0.64368	-0.51282	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.5	0.373	0.039427	0.182796	-	-	-	-
Interlife	0.214286	-	0.261649	0.129032	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.321429	0.580645	-0.03943	0.183908	-	0.247863	-0.00556
National Bank of Greece	-	-0.27778	0.580645	-0.03943	-	-0.03419	-0.00855	-0.5
Corinth Pipeworks	-	-0.0754	-0.2509	-0.0681	0.340996	0.004274	-0.24786	0.033333
Halcor	-	0.694444	0.580645	0.182796	0.295019	0.188034	0.423077	0.455556
Heracles General Cement	-	-0.12302	-0.02151	-0.14695	-0.27969	-0.04701	-0.38462	0.133333
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.65079	-0.63441	-0.0681	-0.15326	-0.37607	-0.06838	-
OPAP	-	0.103175	-	-0.59857	-	-	-0.57692	-0.55556
Attica Group	-	-0.30952	-	-	-0.50958	-0.32479	-	-
Attiki Odos	-	-0.00397	-0.0538	-0.04659	-0.08046	0.051282	0.076923	-
ELVAL	-	0.3929	-0.26523	0.229391	0.310345	0.42735	-	0.294444
INTERAMERICAN	-	-0.0238	0.2616	-	0.340996	0.5	0.145299	-0.18889
Hellenic Cables	-	0.6944	0.5806	0.437276	0.310345	-	-0.04274	-
Marinopoulos	-	0.3929	0.258065	-0.21505	-0.33716	-	-0.28205	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.131	0.053763	0.215054	-0.27778	-0.27778	-	-
European Reliance	-	-0.5357	-0.58781	-0.41935	-0.44828	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	-0.02151	0.100358	-0.09962	-	-0.09829	-
Comergon	-	-	0	-0.02509	-0.09195	-0.35897	-0.2735	-
JetOil	-	-	-0.12545	0.136201	-0.43295	-	-0.5	-0.20556
Athenian Brewery	-	-	-0.39427	-	0.666667	-	0.115385	-
Nireus	-	-	-0.44086	-0.41219	-0.4636	-0.4359	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-0.33692	-0.36398	-0.19658	-	-

Πίνακας 4.1: Σύγκριση οικονομικών κριτηρίων

Παρατηρώντας προσεκτικά τους παραπάνω πίνακες, συμπεραίνουμε ότι με το πέρασμα των ετών, προχωρώντας από το 2009 έως το 2016, οι εταιρείες που έκαναν στο τέλος του έτους reports για την εταιρική κοινωνική ευθύνη αυξάνονταν. Χαρακτηριστικά, βλέπουμε ότι το 2009 συμμετείχαν 20 εταιρείες, το 2010 και το 2011, 26 εταιρείες, το 2012, 30 εταιρείες, το 2013 και το 2014, 32 εταιρείες, ενώ το 2015 και 2016 οι εταιρείες μειώθηκαν στις 29 και 15 αντίστοιχα. Το γεγονός ότι οι εταιρείες από το 2009 έως το 2014 αυξάνονταν πιθανότατα να οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρική κοινωνική ευθύνη, ως έννοια, γίνονταν όλο και πιο γνωστή και απαραίτητη από τα προηγούμενα χρόνια στην Ελλάδα. Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα,

όμως έγινε πολύ πιο αισθητή μετά το 2014. Αυτός ίσως είναι και ο λόγος όπου οι εταιρείες δεν εστίαζαν τόσο σε ποιοτικά χαρακτηριστικά και δεν ξόδευαν χρήματα για τα συγκεκριμένα reports.

Ένα ακόμα συμπέρασμα που βγάζουμε, διαβάζοντας τους συγκεκριμένους πίνακες, είναι ότι σε όλα τα έτη, οι εταιρείες, οι οποίες είχαν τιμή ολικής ροής πάνω απ το μηδέν, ήταν λιγότερες από εκείνες που είχαν τιμή ολικής ροής κάτω απ το μηδέν, με μοναδική εξαίρεση το έτος 2016. Παρατηρούμε όμως ότι αυτή η κατάσταση βελτιώνεται. Η ενημέρωση και η εκπαίδευση των ατόμων που ασχολούνται με τα reports για την εταιρική κοινωνική ευθύνη βελτιώνεται.

Η οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα επηρέασε όλες τις εταιρείες. Εξετάζοντας για παράδειγμα κάποιες από αυτές μπορούμε εύκολα να το διαπιστώσουμε. Η MOTOR OIL HELLAS από το 2009 μέχρι το 2011 είχε τιμή ολικής ροής φθίνουσα, ανέκαμψε τα έτη 2012 και 2013, αλλά το 2014 και 2015 η τιμή της ξαναέπεσε και μάλιστα σε τιμή κάτω του μηδενός, ενώ το 2016 είχε μια μικρή αύξηση. Η TITAN CEMENT είχε κάποιες αυξομειώσεις στις τιμές της ολικής ροής από το 2009 έως το 2013, αλλά από το 2014 μέχρι το 2016 δείχνει να αυξάνει η τιμή της καθαρής ροής, χωρίς η τιμή της συγκεκριμένης εταιρείας να πέσει κάτω από το μηδέν. Η PIRAEUS BANK το 2009 είχε την υψηλότερη τιμή ολικής ροής απ όλα τα έτη που εξετάσαμε και από 'κει και έπειτα η τιμή της ολικής ροής της ήταν μονίμως φθίνουσα, με εξαίρεση το 2012, όμως από το συγκεκριμένο έτος έως το 2016 η τιμή της καθαρής ροής της ήταν μονίμως υπό του μηδενός.

Η έλλειψη κίνητρων και η ελλιπής ενημέρωση σε θέματα που αφορούν στην εταιρική κοινωνική ευθύνη, καθώς και η οικονομική κρίση που επικρατεί στην Ελλάδα λειτουργούν ως ανασταλτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη της Ε.Κ.Ε. και αυτό είναι ορατό καθ' όλα τα έτη που εξετάσαμε.

4.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ / ΕΤΟΣ

Το 2016, στα reports που συνέταξαν οι συγκρινόμενες εταιρείες στην πρώτη θέση με τιμή ολικής ροής 0,8803 ήταν οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM και ELLACTOR, και έπονται οι εταιρείες: COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY με τιμή ολικής ροής 0,6849, η TITAN CEMENT με 0.3088, η MOTOR OIL HELLAS με 0,2710, η MYTILINEOS HOLDINGS S.A με 0,2038 και η τελευταία εταιρεία της λίστας με τιμή καθαρής ροής μεγαλύτερης του μηδενός είναι η VODAFONE GREECE με τιμή ολικής ροής 0,0546. Οι υπόλοιπες συγκρινόμενες εταιρείες για το 2016, είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερης του μηδενός.

Για το 2015, η εταιρεία με την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής ήταν η HELLENIC PETROLEUM, ενώ έπονται οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A και CORINTH PIPEWORKS με τιμή 0.7343, η HALCOR(0.6481), η INTERAMERICAN(0.6410), η COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4584), η ELVAL(0.4391), η HELLENIC CABLES(0.3256), η PUBLIC POWER CORPORATION(0.2769), η TITAN CEMENT(0.2769), η HERACLES GENERAL CEMENT(0.2759), η MOTOR OIL HELLAS(0.2018), η MARINOPOULOS(0.1856), η OPAP(0,1613), η VODAFONE GREECE(0.0355) και η MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.0193). Όλες οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν τιμή ολικής ροής κάτω από το μηδέν.

Η εταιρεία με την μεγαλύτερη ολική ροή, στα περιβαλλοντικά κριτήρια, για το 2014 ήταν η HELLENIC PETROLEUM με τιμή 0,7324, ενώ οι επόμενες εταιρείες είναι οι: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, NATIONAL BANK OF GREECE, CORINTH PIPEWORKS (0.6869), ALPHA BANK(0.4991), VODAFONE GREECE(0.1803), PUBLIC POWER CORPORATION(0.1727), HELLENIC CABLES(0.1433), HERACLES GENERAL CEMENT(0.0987), MARINOPOULOS(0.0844), HALCOR(0.0731), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.0712), MYTILINEOS HOLDINGS S.A.(0.0683), INTERAMERICAN(0.0664) και η MOTOR OIL HELLAS με τιμή ολικής ροής 0,0342. Όπως φαίνεται και από τον πίνακα που ακολουθεί, οι υπόλοιπες εταιρείες, είχαν τιμή ολικής ροής κάτω από το μηδέν.

Το έτος 2013, οι εταιρείες με την μεγαλύτερη ολική ροή ήταν οι: TITAN CEMENT, CORINTH PIPEWORKS, HELLENIC PETROLEUM με τιμή 0,7822 και στη συνέχεια, με φθίνουσα τιμή είναι οι: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS S.A(OTE), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A (0.6563), MOTOR OIL HELLAS(0.5340), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.4917), VODAFONE GREECE(0.2904), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.2408), HERACLES GENERAL CEMENT(0.2243), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.1994), ALPHA BANK (0.1866), HALCOR(0.1452), HELLENIC CABLES(0.1204), PUBLIC POWER CORPORATION(0.0662), ELVAL(0.0478) και η MARINOPOULOS(0.0285). Ο πίνακας παρακάτω παρουσιάζει και τις υπόλοιπες εταιρείες, οι οποίες έχουν αρνητική τιμή ολικής ροής.

Οι HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(OTE), HELLENIC PETROLEUM, PIRAEUS BANK, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A είχαν τιμή καθαρής ροής 0,7535, η οποία ήταν η μεγαλύτερη για το 2012. Η TITAN CEMENT ήταν δεύτερη με τιμή 0,6055 και ακολουθούν οι: WIND HELLAS

TELECOMMUNICATION(0.3550), ATHENIAN BREWERY(0.3529), MOTOR OIL HELLAS(0.3479), ALPHA BANK(0.2738), CORINTH PIPEWORKS(0.2667), ELVAL(0.1968), HERACLES GENERAL CEMENT(0.1450), PIRAEUS BANK(0.1258), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.1136) και η INTERAMERICAN, ενώ όλες οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερη του μηδενός.

Οι εταιρείες ALPHA BANK, HELLENIC PETROLEUM, PIRAEUS BANK, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A και TITAN CEMENT, με τιμή ολικής ροής 0,7271 ήταν στην πρώτη θέση για το 2011. Ακολουθούν οι εταιρείες: HERACLES GENERAL CEMENT(0.5529), MOTOR OIL HELLAS(0.4235), HALCOR(0.3082), NATIONAL BANK OF GREECE(0.2365), CORINTH PIPEWORKS(0.1541), INTERAMERICAN(0.1188) και η ELVAL με τιμή 0,0529. Οι υπόλοιπες εταιρείες με τις οποίες συγκρίθηκαν το συγκεκριμένο έτος οι παραπάνω, είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερη από το μηδέν.

Με τιμή ολικής ροής 0,7847 οι εταιρείες: ALPHA BANK, PIRAEUS BANK, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A ήταν στην αυτές που είχαν την καλύτερη τιμή για το έτος 2010. Οι επόμενες εταιρείες είναι οι: HELLENIC PETROLEUM(0.5235), NATIONAL BANK OF GREECE, HERACLES GENERAL CEMENT(0.3506), MOTOR OIL HELLAS(0.3176), HELLENIC CABLES(0.1824), VODAFONE GREECE(0.1812) και η HALCOR. Τιμή ολικής ροής μικρότερη από το μηδέν είχαν όλες οι υπόλοιπες εταιρείες.

Το έτος 2009, οι PIRAEUS BANK και η TITAN CEMENT είχαν την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής(0,8543) και έπονται οι: HELLENIC PETROLEUM(0.6401), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.5588), MOTOR OIL HELLAS(0.3838), ELVAL(0.3389), HALCOR(0.3221), HERACLES GENERAL CEMENT(0.2843), VODAFONE GREECE(0.2311) και η τελευταία εταιρεία με τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη από το μηδέν είναι η ATHENS INTERNATIONAL AIRPORTS S.A.(0.0952). Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται και οι εταιρείες με αρνητική ολική ροή.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	0.2710	0.2018	0.0342	0.5340	0.3479	0.4235	0.3176	0.3838
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.4706	-0.0314	0.6869	0.6563	0.7535	-0.0765	-0.2906	-0.0966
ALPHA Bank	-0.9160	-0.9280	0.4991	0.1866	0.2738	0.7271	0.7847	-0.0868
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.2038	0.0193	0.0683	0.2408	0.1136	-0.2671	-0.6776	-0.2031
AB Vassilopoulos	0.1029	-0.1105	-0.2125	-0.0809	-0.3296	-0.6741	-0.5824	-0.4916
Hellenic Petroleum	0.8803	0.8256	0.7324	0.7822	0.7535	0.7271	0.5235	0.6401
Piraeus Bank	-0.1366	-0.2617	-0.3065	-0.2142	0.7535	0.7271	0.7847	0.8543
Vodafone Greece	0.0546	0.0355	0.1803	0.2904	0.1258	-	0.1812	0.2311
TITAN CEMENT	0.3088	0.2759	0.6869	0.7822	0.6055	0.7271	0.7847	0.8543
Athens International Airport S.A.	-0.4832	-0.6166	-0.6290	-0.0340	-0.2708	-0.1788	-0.2071	0.0952
ELLAKTOR	0.8803	-0.2201	-0.3776	-	-	-0.1400	-0.1529	-0.3838
Eurobank EFG	-0.3845	-0.8418	-	-0.8704	-0.8245	-0.6765	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.9160	-0.5740	-0.8786	-0.8006	-0.3854	-0.3788	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.6849	0.4584	0.0712	0.1994	-	-	-	-
Interlife	-0.0798	-	-	-0.4136	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.7343	0.6869	0.6563	0.7535	0.7271	0.7847	0.5588
National Bank of Greece	-	-0.6379	0.6869	-0.5230	-	0.2365	0.4012	-0.1078
Corinth Pipeworks	-	0.7343	0.6869	0.7822	0.2667	0.1541	-0.1729	-0.4482
Halcor	-	0.6481	0.0731	0.1452	-0.0264	0.3082	0.1024	0.3221
Heracles General Cement	-	0.2535	0.0987	0.2243	0.1450	0.5529	0.3506	0.2843
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.2566	-0.5294	0.4917	0.3550	-0.4647	-0.3000	-
OPAP	-	0.1613	-	-0.3336	-	-	-0.6318	-0.1527
Attica Group	-	-0.3083	-	-	-0.2231	-0.2412	-	-
Attiki Odos	-	-0.2201	-0.2998	-0.185662	-0.5172	-0.4965	-0.5412	-
ELVAL	-	0.4391	-0.0218	0.0477941	0.1968	0.0529	-	0.3389
INTERAMERICAN	-	0.6410	0.0664	-	-	0.1188	-0.0929	-0.4342
Hellenic Cables	-	0.3256	0.1433	0.1204	0.0882	-	0.1824	-
Marinopoulos	-	0.1856	0.0844	0.0285	-0.0122	-	-0.2647	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.2769	0.1727	0.0662	-0.2018	-0.1635	-	-
European Reliance	-	-0.2809	-0.1774	-0.3971	-0.5183	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	-0.1110	-0.1471	-0.3256	-	-0.3129	-
Comergon	-	-	-0.1765	-0.0910	-0.2819	-0.3176	-0.2529	-
JetOil	-	-	-0.4203	-0.1452	-0.5193	-	-0.5741	-0.2955
Athenian Brewery	-	-	-0.4222	-	0.3529	-	-0.1435294	-
Nireus	-	-	-0.6803	-0.5423	-0.7312	-0.6788	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-0.4752	-0.7181	-0.7282	-	-

Πίνακας 4.2: Σύγκριση περιβαλλοντικών κριτηρίων

Όσον αφορά στα περιβαλλοντικά κριτήρια, οι εταιρείες που είχαν τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη του μηδενός, ήταν παραπάνω, απ' ότι στα οικονομικά κριτήρια. Το περιβάλλον ανέκαθεν ήταν πολύ σημαντικό για τον άνθρωπο και αυτό το έχει καταλάβει. Αυτός είναι πιθανότατα και ο λόγος, ο οποίος φαίνεται, ότι οι εταιρείες έδωσαν μεγαλύτερη βαρύτητα σε περιβαλλοντικά θέματα, απ' ότι σε οικονομικά. Την εικασία αυτή μας επιβεβαιώνει και τα γεγονότα ότι η υψηλότερη τιμή ολικής ροής, εξετάζοντας όλα τα έτη, για τα οικονομικά κριτήρια ήταν το 2011, η οποία ήταν 0,7265,εν αντιθέσει με την τιμή ολικής ροής των περιβαλλοντικών κριτηρίων, η οποία ήταν 0,8803 το 2016.

Ωστόσο, ίσως για οικονομικούς λόγους, αρκετές εταιρείες σταμάτησαν να συντάσσουν reports. Κάποιες απ' αυτές τις εταιρείες είναι οι: Cosmote Mobile Telecommunications S.A, National Bank of Greece, Corinth Pipeworks , Halcor, Heracles General Petroleum, καθώς και αρκετές άλλες. Κάποιες άλλες εταιρείες, εν καιρώ οικονομικής κρίσης, συνέχισαν να συντάσσουν τα reports, αλλά παρατηρούμε ότι και στα περιβαλλοντικά κριτήρια η τιμή της ολικής ροής τους έχει φθίνουσα πορεία από το 2009 προς το 2016. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η Piraeus Bank, η οποία είχε την μέγιστη τιμή ολικής ροής το 2009 και έπειτα είχε φθίνουσα πορεία και απ το 2013 έως το 2016 η τιμή της ολικής ροής της ήταν αρνητική. Το ίδιο ισχύει και για τις εταιρείες Titan Cement και Motor Oil Hellas, οι οποίες η μέγιστη τιμή ολικής ροής τους ήταν το 2009 και 2013 αντίστοιχα με αρκετά μεγάλες διακυμάνσεις τιμών από το 2009 έως το 2016.

4.3 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ / ΕΤΟΣ

Οι εταιρείες HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και η COCA COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY, με τιμή ολικής ροής 0,7655 βρέθηκαν στην πρώτη θέση της λίστας των κοινωνικών κριτηρίων-κριτηρίων που αφορούν στις εργασιακές πρακτικές. Οι επόμενες εταιρείες ήταν οι: VODAFONE GREECE(0.5750), MYTILINES HOLDINGS S.A(0.3583), AB VASILOPOULOS(0.1958), MOTOR OIL HELLAS(0.1167) και η ELLAKTOR με τιμή καθαρής ροής 0,1083. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνολικά οι εταιρείες, οι οποίες συγκρίθηκαν το 2016 καθώς και αυτές που έχουν τιμή ολικής ροής μικρότερης του μηδενός.

Το 2015, οι HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και η HALCOR είχαν την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής, η οποία ήταν 0,7263.

Ακολουθούν οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7004), CORINTH PIPEWORKS(0.6121), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4914), PUBLIC POWER CORPORATION(0.4289), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3341), INTERAMERICAN(0.3125), ELVAL(0.3060), HELLENIC CABLES(0.3017), MARINOPOULOS(0.2457) και ο OPAP με τιμή 0.1918, ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες, είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερης του μηδενός.

Βάσει του report που συνέταξαν οι εταιρείες το 2014, η HELLENIC PETROLEUM είχε τη μεγαλύτερη ολική ροή, στα κριτήρια που αφορούσαν στις εργασιακές πρακτικές, με τιμή 0,6816, ενώ οι επόμενες στη λίστα ήταν οι: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A και η NATIONAL BANK OF GREECE με τιμή 0,6680 και έπονται οι CORINTH PIPEWORKS(0.5801), VODAFONE GREECE(0.4551), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4512), ALPHA BANK(0.3887), PUBLIC POWER CORPORATION(0.2930), INTERAMERICAN(0.2520), HELLENIC CABLES(0.2031), MYTILINEOS HOLDINGS(0.1816), MARINOPOULOS(0.1641), HALCOR και ELVAL με 0,0977, JETOIL(0.0742) και η S&B INDUSTRIAL MINERALS με τιμή ολικής ροής 0,0176. Όλες οι υπόλοιπες συγκρινόμενες εταιρείες είχαν αρνητική ολική ροή.

Με τιμή ολικής ροής 0,6129, οι εταιρείες MOTOR OIL HELLAS, HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A, HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και ELVAL, ήταν πρώτες για το 2013 στην κατηγορία των κοινωνικών κριτηρίων. Οι COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, CORINTH PIPEWORKS και HELLENIC CABLES ήταν εκείνες όπου είχαν τη δεύτερη καλύτερη τιμή ολικής ροής, 0,5323 και οι επόμενες είναι οι: NATIONAL BANK OF GREECE(0.4859), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4335), VODAFONE GREECE(0.2762), PUBLIC POWER CORPORATION(0.1996), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.1794) και η MARINOPOYLOS με τιμή 0,0423. Αρνητική ολική ροή, είχαν οι υπόλοιπες εταιρείες.

Για το 2012, οι εταιρείες MOTOR OIL HELLAS, HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και CORINTH PIPEWORKS, με την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής 0,6444, ήταν αυτές που βρέθηκαν στην πρώτη θέση. Ακολούθησαν οι: ELVAL, PIRAEUS BANK, VODAFONE GREECE(0.5711), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, ATHENIAN BREWERY(0.3190), HELLENIC CABLES(0.1509), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.1358), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(0.1272), FOURLIS

GROUP OF COMPANIES(0.1250) και η INTERAMERICAN με τιμή 0,0108 ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν ολική ροή αρνητική.

Η HELLENIC PETROLEUM είχε την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7150) το 2011, στα κοινωνικά κριτήρια. Οι επόμενες ήταν οι: ALPHA BANK, PIRAEUS BANK, ELVAL, TITAN CEMENT(0.6700), MOTOR OIL HELLAS(0.3400), HELLENIC TELECOMUNICATIONS ORGANISATION S.A, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, NATIONAL BANK OF GREECE(0.3350), INETRAMERICAN(0.1225) και οι CORINTH PIPEWORKS και HALCOR με τιμή 0.037.

Με πολύ μικρή διαφορά από τις ALPHA BANK, HELLENIC PETROLEUM, PIRAEUS BANK και TITAN CEMENT, η MOTOR OIL είχε την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής, 0,6675 έναντι 0,6425 που είχαν οι άλλες εταιρείες. Η COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.3925), VODAFONE GREECE, ATHENIAN BREWERY(0.3475), HALCOR(0.1375), INTERAMERICAN(0.1250), ELLAKTOR(0.0875) και η S&B INDUSTRIAL MINERALS με τιμή καθαρής ροής 0,0575, είναι οι υπόλοιπες εταιρείες με τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη από το μηδέν.

Το 2009, οι εταιρείες HELLENIC PETROLEUM, PIRAEUS BANK, TITAN CEMENT και ELVAL είχαν την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής, 0.6645. Με μικρότερη τιμή ήταν οι εταιρείες: VODAFONE GREECE(0.4145), MOTOR OIL HELLAS(0.3257), OPAP(0.1118), HALCOR(0.0691), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANISATION S.A(0.0164) και τέλος η COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A με τιμή 0,0132. Οι υπόλοιπες εταιρείες, είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερη από το μηδέν, αποτελέσματα που παρουσιάζονται και στον ακόλουθο πίνακα.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	0.1167	-0.1013	-0.3750	0.6129	0.6444	0.3400	0.6675	0.325658
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.5708	-0.0194	0.6680	0.6129	0.1272	0.3350	-0.3325	0.016447
ALPHA Bank	-0.3083	-0.5496	0.3887	-0.2440	-0.1142	0.6700	0.6425	-0.36513
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.3583	0.3341	0.1816	0.1794	0.1358	-0.0550	-0.7625	-0.27632
AB Vassilopoulos	0.1958	-0.1078	-0.2227	-0.2984	-0.3621	-0.4350	-0.4400	-0.34539
Hellenic Petroleum	0.7625	0.7263	0.6816	0.6129	0.6444	0.7150	0.6425	0.664474
Piraeus Bank	-0.5667	-0.7177	-0.6094	-0.7339	0.5711	0.6700	0.6425	0.664474
Vodafone Greece	0.5750	-0.0194	0.4551	0.2762	0.5711	-	0.3475	0.414474
TITAN CEMENT	0.7625	0.7263	0.6680	0.6129	0.6444	0.6700	0.6425	0.664474
Athens International Airport S.A.	-0.7292	-0.8470	-0.8242	-0.1089	-0.1422	-0.1475	-0.2000	-0.125
ELLAKTOR	0.1083	-0.3772	-0.2539	-	-	-0.0500	0.0875	-0.5493
Eurobank EFG	-0.1875	-0.3125	-	-0.5726	-0.6466	-0.6050	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.2042	-0.5151	-0.3594	-0.6734	0.1250	-0.1975	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.7625	0.4914	0.4512	0.4335	-	-	-	-
Interlife	-0.1750	-	-0.3340	-0.6351	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.7004	0.6680	0.5322581	0.3190	0.3350	0.3925	0.0132
National Bank of Greece	-	-0.0819	0.6680	0.4858871	-	0.3350	-0.0025	-0.3684
Corinth Pipeworks	-	0.6121	0.5801	0.5322581	0.6444	0.0375	-0.1825	-0.4474
Halcor	-	0.7263	0.0977	-0.159274	-0.1466	0.0375	0.1375	0.0691
Heracles General Cement	-	-0.2823	-0.3750	-0.548387	-0.6185	-0.6250	-0.7950	-0.7730
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.6142	-0.6680	-0.110887	-0.4871	-0.5275	-0.3925	-
OPAP	-	0.1918	-	-0.193548	-	-	-0.3125	0.1118
Attica Group	-	-0.1659	-	-	-0.2091	-0.0450	-	-
Attiki Odos	-	-0.1638	-0.2539	-0.4173	-0.4224	-0.3675	-0.3700	-
ELVAL	-	0.3060	0.0977	0.6129	0.5711	0.6700	-	0.6645
INTERAMERICAN	-	0.3125	0.2520	-	0.0108	0.1225	0.1250	-0.1217
Hellenic Cables	-	0.3017	0.2031	0.5323	0.1509	-	-0.0175	-
Marinopoulos	-	0.2457	0.1641	0.0423	-0.1250	-	-0.0100	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.4289	0.2930	0.1996	-	-0.2025	-	-
European Reliance	-	-0.2694	-0.2734	-0.2379	-0.3168	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	0.0176	-0.082661	-0.3254	-	0.0575	-
Comergon	-	-	-0.0313	-0.227823	-0.3168	-0.3000	-0.4200	-
JetOil	-	-	-	-0.0706	-0.0280	-	-0.4950	-0.2368
Athenian Brewery	-	-	-0.3906	-	0.3190	-	0.3475	-
Nireus	-	-	-0.6895	-0.6351	-0.7802	-0.9900	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-0.3286	-0.4375	-0.3900	-	-

Πίνακας 4.3: Σύγκριση κοινωνικών κριτηρίων

Για τα κοινωνικά κριτήρια και κριτήρια που αφορούν στις εργασιακές πρακτικές, παρατηρούμε ότι οι εταιρείες δεν έδωσαν την πρέπουσα σημασία. Εξετάζοντας τους παραπάνω πίνακες, διαπιστώνουμε ότι οι εταιρείες, οι οποίες είχαν ολική ροή μικρότερη του μηδενός ήταν περισσότερες από αυτές που είχαν μεγαλύτερη.

Ωστόσο, από το 2009 μέχρι το 2016, η μέγιστη τιμή ολικής ροής αυξήθηκε. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι εταιρείες που ασχολήθηκαν ουσιαστικά με τις εργασιακές πρακτικές και κοινωνικά θέματα βελτιώθηκαν. Σε σχέση με τα προηγούμενα κριτήρια (οικονομικά, περιβαλλοντικά), κάποιες εταιρείες ήταν καλύτερες στα θέματα που αφορούν εργασιακές πρακτικές. Ένα παράδειγμα είναι η εταιρεία Fourlis Group of Companies, η οποία στα προηγούμενα κριτήρια, δεν εμφάνισε τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη από το μηδέν, σε κανένα έτος, εν αντιθέσει με τα κοινωνικά κριτήρια που το 2012 η τιμή της ήταν 0,1250.

Οι εταιρείες που είχαμε πάρει ως παράδειγμα στα παραπάνω κριτήρια, είχαν την ίδια πορεία και στα κοινωνικά κριτήρια. Η Motor Oil Hellas και η Titan Cement, από το 2009 μέχρι το 2013 είχαν θετική ολική ροή, ενώ από το 2014 μέχρι το 2016 είχαν σταθερά αρνητική. Η Piraeus Bank, είχε και σε αυτά τα κριτήρια θετική τιμή καθαρής ροής μέχρι το 2012, ενώ από το 2013 έως το 2016 είχε αρνητική. Το γεγονός αυτό συνέβη με όλες σχεδόν τις εταιρείες. Οι περισσότερες εταιρείες εν καιρώ οικονομικής κρίσης, έδωσαν βαρύτητα σε άλλα, πιο σημαντικά γι' αυτές, θέματα, απ' ότι σε κοινωνικά.

4.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ / ΕΤΟΣ

Για το 2016, η εταιρεία που είχε την μεγαλύτερη ολική ροή, ήταν η HELLENIC PETROLEUM, με τιμή 0,8690. Οι επόμενες εταιρείες, με φθίνουσα τιμή ολικής ροής ήταν οι: TITAN CEMENT(0.7976), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.7143), VODAFONE GREECE(0.6190), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.3452), AB VASILOPOULOS(0.2738) και η ELLAKTOR με τιμή ολικής ροής 0,0952. Οι άλλες εταιρείες της λίστας είχαν αρνητική ολική ροή.

Η HELLENIC PETROLEUM, με τιμή καθαρής ροής 0,8006, ήταν η καλύτερη εταιρεία στα κριτήρια που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2015. Με μικρότερη τιμή ολικής ροής είναι οι εταιρείες: CORINTH PIPEWORKS(0.7530), TITAN CEMENT(0.7321), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATINOS S.A(0.6637), HALCOR(0.6577), HELLENIC TELECOMMUNIIICATIONS ORGANISATION S.A και VODAFONE GREECE(0.5863), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.5714), PUBLIC POWER CORPORATION(0.4226), MARINOPOULOS(0.3393), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.2381), OPAP(0.1577), INTERAMERICAN(0.1131) και η ELVAL με τιμή ολικής ροής 0,0565, ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερης του μηδενός.

Το 2014, με τιμή ολικής ροής 0,7634 οι εταιρείες NATIONAL BANK OF GREECE και HELLENIC PETROLEUM βρέθηκαν στην πρώτη θέση της λίστας των συγκρινόμενων εταιρειών. Έπειτα ακολούθησαν οι: TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, CORINTH PIPEWORKS(0.7339), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.6532), VODAFONE GREECE(0.5672), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.5565), ELVAL, MARINOPOULOS(0.3065), ALPHA BANK(0.3038), HALCOR(0.3011), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.2124), HELLENIC CABLES(0.1532), COA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.1505), PUBLIC POWER CORPORATION (0.1263) και η JETOIL με τιμή 0.0484. Όλες οι άλλες εταιρείες είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερη από το μηδέν.

Οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT και CORINTH PIPEWORKS είχαν την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής(0,8065) για το 2013. Επόμενες στην λίστα είναι οι εταιρείες: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.7204), MOTOR OIL HELLAS(0.6532), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.6048), ELVAL(0.5188), MARINOPOULOS(0.2446), HELLENIC CABLES(0.2312), WIND HELLAS TELECOMMUNICATIONS(0.1855), NATIONAL BANK OF GREECE(0.1667), VODAFONE GREECE, S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.1505), ALPHA BANK(0.1425), PUBLIC POWER CORPORATION(0.1344), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.1290), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.0806) και η HALCOR με τιμή 0,0188.

Για το έτος 2012, την καλύτερη τιμή ολικής ροής(0,8075) είχαν οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM και TITAN CEMENT. Έπονται οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7356), HELLENIC TELECOMMUNICATION ORGANIZATION S.A(0.7241), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.7098), ATHENIAN BREWERY, PIRAEUS BANK(0.5259), MARINOPOULOS(0.4626), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.3477), VODAFONE GREECE(0.3132), MOTOR OIL HELLAS(0.2874), ALPHA BANK(0.2443), η HALCOR και η WIND HELLAS TELECOMMUNICATION με τιμή 0.0747.

Η HELLENIC PETROLEUM, είχε την μεγαλύτερη τιμή καθαρή ροή(0,8533) το 2011. Οι εταιρείες: ALPHA BANK, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7933), PIRAEUS BANK(0.5933), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.4367), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.2933), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.2267), CORINTH PIPEWORKS(0.2200), ATTICA GROUP(0.0267) και οι FOURLIS GROUP OF COMPANIES, NATIONAL BANK OF GREECE, HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A είναι αυτές που έχουν τιμή ολικής ροής

μεγαλύτερη από μηδέν. Οι εταιρείες που έχουν αρνητική τιμή ολικής ροής παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Το έτος 2010, την καλύτερη τιμή ολικής ροής(0,7533) είχαν οι εταιρείες: ATHENIAN BREWERY, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, TITAN CEMENT, ALPHA BANK και η HELLENIC PETROLEUM. Με μικρότερες τιμές ολικής ροής, ακολουθούν οι εταιρείες: PIRAEUS BANK(0.5600), MARINOPOULOS(0.4900), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.400), VODAFONE GREECE(0.3767), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.1567), NATIONAL BANK OF GREECE(0.0767) και η τελευταία εταιρεία με θετική ολική ροή για το 2010, στα κριτήρια ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι η HALCOR(0,0167).

Για το 2009, την πρώτη θέση, με την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7939) ήταν οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM και η TITAN CENT. Έπονται οι εταιρείες: PIRAEUS BANK(0.6667), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.5175), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.500), VODAFONE GREECE(0.4781), OPAP(0.1711), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.0965) και η HALCOR(0.0351). Όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν ολική ροή μικρότερης του μηδενός. Τα παραπάνω συμπεράσματα παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον παρακάτω πίνακα.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	-0.0714	-0.3036	-0.4409	0.6532	0.2874	-0.1567	-0.2800	-0.0965
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.6012	0.5863	0.6532	0.7204	0.7241	0.0033	-0.4700	0.0965
ALPHA Bank	-0.6012	-0.6935	0.3038	0.1425	0.2443	0.7933	0.7533	-0.8026
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.7143	0.5714	0.5565	0.6048	0.7098	0.2267	-0.2800	0.0965
AB Vassilopoulos	0.2738	-0.1190	-0.1667	-0.3790	-0.2328	-0.3700	-0.2800	-0.2632
Hellenic Petroleum	0.8690	0.8006	0.7634	0.8065	0.8075	0.8533	0.7533	0.7939
Piraeus Bank	-0.0357	-0.3125	-0.7151	-0.7688	0.5259	0.5933	0.5600	0.6667
Vodafone Greece	0.6190	0.5863	0.5672	0.1505	0.3132	-	0.3767	0.4781
TITAN CEMENT	0.7976	0.7321	0.7339	0.8065	0.8075	0.7933	0.7533	0.7939
Athens International Airport S.A.	-0.6012	-0.6935	-0.7151	0.1290	0.3477	0.4367	0.4000	0.5000
ELLAKTOR	0.0952	-0.1815	-0.1962	-	-	-0.3033	-0.3500	-0.80263
Eurobank EFG	-0.6012	-0.6935	-	-0.7688	-0.8391	-0.7733	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.6012	-0.6935	-0.5860	-0.7688	-0.2328	0.0033	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.3452	0.2381	0.1505	0.0806	-	-	-	-
Interlife	-0.6012	-	-0.7151	-0.7688	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.6637	0.7339	-0.0941	0.7356	0.7933	0.7533	0.5175
National Bank of Greece	-	-0.6935	0.7634	0.1667	-	0.0033	0.0767	-0.2632
Corinth Pipeworks	-	0.7530	0.7339	0.8065	-0.2328	0.2200	-0.1000	-0.8026
Halcor	-	0.6577	0.3011	0.0188	0.0747	-0.0833	0.0167	0.0351
Heracles General Cement	-	-0.6935	-0.7151	-0.7688	-0.8391	-0.7733	-0.8367	-0.4079
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.6935	-0.7151	0.1855	0.0747	0.2933	0.1567	-
OPAP	-	0.1577	-	-0.5054	-	-	-0.6100	0.1711
Attica Group	-	-0.1399	-	-	-0.2328	0.0267	-	-
Attiki Odos	-	-0.0565	-0.0565	-0.1962	-0.4741	-0.3033	-0.3500	-
ELVAL	-	0.0565	0.3065	0.5188	-0.6063	-0.2333	-	-0.2632
INTERAMERICAN	-	0.1131	-0.2876	-	-0.4971	-0.3533	-0.6100	-0.2632
Hellenic Cables	-	-0.0179	-	0.2312	-0.2730	-	-0.2800	-
Marinopoulos	-	0.3393	0.3065	0.2446	0.4626	-	0.49	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.4226	0.1263	0.1344	-	-0.0833	-	-
European Reliance	-	-0.6935	-0.7151	-0.2984	-	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	0.2124	0.1505	-0.2328	-	-0.2800	-
Comergon	-	-	-0.2258	-0.2124	-0.6753	-0.7733	-0.8367	-
JetOil	-	-	0.0484	-0.1505	-0.1954	-	-0.2800	-0.1842
Athenian Brewery	-	-	-0.4489	-0.7688	0.5259	-	0.7533	-
Nireus	-	-	-0.7151	-0.1022	-0.8391	-0.7733	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-	-0.2155	-0.0600	-	-

Πίνακας 4.4: Σύγκριση κριτηρίων για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι οι ηθικές αξίες και αρχές που προϋποθέτουν, κάποια πρότυπα ανθρώπινης συμπεριφοράς και μεταχείρισης, τα οποία κατοχυρώνονται και διασφαλίζονται τόσο από το εθνικό, όσο και από το διεθνές δίκαιο.

Οι εταιρείες, αντιλαμβάνονται άριστα ότι χωρίς ανθρώπινο δυναμικό δεν μπορούν να λειτουργήσουν. Αυτός είναι και ο λόγος, ο οποίος κάνουν διάφορες ενέργειες για το προσωπικό τους. Αυτό είναι εμφανές και από το γεγονός ότι οι περισσότερες εταιρείες, όπως διαπιστώνουμε και από τους παραπάνω πίνακες είχαν θετική τιμή ολικής ροής.

Από τους παραπάνω πίνακες επίσης εξάγεται το συμπέρασμα, ότι τα κριτήρια που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι πολύ πιο σημαντικά απ' όσα έχουμε εξετάσει μέχρι στιγμής. Αυτό το καταλαβαίνουμε από την μέγιστη τιμή της ολικής ροής απ' όλα τα έτη. Η μέγιστη τιμή ολικής ροής για τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι 0,8690, το έτος 2016, ενώ στα κριτήρια που αφορούν στα οικονομικά, περιβαλλοντικά και στις εργασιακές πρακτικές οι τιμές της μέγιστης ολικής ροής είναι μικρότερη.

Προχωρώντας από το 2009 μέχρι το 2016, παρατηρούμε ότι η τιμή της μέγιστης ολικής ροής αυξάνεται, πράγμα που σημαίνει ότι τόσο οι εταιρείες, όσο και ολόκληρη κοινωνία αντιλαμβάνονται την σημαντικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ωστόσο έχουμε παρατηρήσει, ότι σε όλους τομείς-κριτήρια που έχουν εξεταστεί μέχρι στιγμής σημαντικό ρόλο έχει παίξει η οικονομική κρίση που επικρατεί στη χώρα. Στα κριτήρια που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα, με το πέρασμα των ετών από το 2009 μέχρι το 2016 οι εταιρείες φαίνεται ότι κάνουν περισσότερες ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό τους και τα δικαιώματα τους.

4.5 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ/ ΕΤΟΣ

Όπως παρατηρούμε στον παρακάτω πίνακα, οι εταιρείες με την μεγαλύτερη ολική ροή για το 2016, ήταν οι: HELLENIC PETROLEUM και η TITAN CEMENT, με τιμή 0,7922. Οι εταιρείες: VODAFONE GREECE(0.6169), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.5455), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4740), AB VASILOPOULOS(0.1039) και η HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A με καθαρή ροή 0,0649, είναι οι υπόλοιπες εταιρείες με θετική τιμή ολικής ροής.

Το 2015, οι εταιρείες με την καλύτερη ολική ροή(0,8019) ήταν οι: HELLENIC PETROLEUM και η TITAN CEMENT. Οι άλλες εταιρείες, οι οποίες είχαν θετική ολική ροή στα κριτήρια που αφορούν στην κοινωνία το 2015 είναι οι: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, CORINTH PIPEWORKS(0.7695), PUBLIC POWER CORPORATION, MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0,4383), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, VODAFONE GREECE(0.3961), HALCOR(0.3604), INTERAMERICAN(0.3279),

OPAP(0.2890), MARINOPOULOS(0.2175), HELLENIC CABLES(0.0747) και η ATTICA GROUP με τιμή 0,0325.

Για το έτος 2014 η εταιρεία με την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7097) ήταν η HELLENIC PETROLEUM. Οι εταιρείες: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, MYTILINEOS HOLDINGS S.A, VODAFONE GREECE, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS, CORINTH PIPEWORKS(0.6833), NATIONAL BANK OF GREECE(0.5748), ALPHA BANK(0.3284), HELLENIC CABLES(0.2639), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.2463), PUBLIC POWER CORPORATION(0.2258), INTERAMERICAN(0.1789), HALCOR(0.1320), MARINOPOULOS(0.1232) και η ELVAL(0.0264) έχουν τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη από το μηδέν, ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες του πάρα κάτω πίνακα, έχουν αρνητική ολική ροή.

Ο παρακάτω πίνακας μας δείχνει τα αποτελέσματα, από τη σύγκριση στα κριτήρια που αφορούν την κοινωνία. Οι εταιρείες: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, MYTILINEOS HOLDINGSS S.A, HELLENIC PETROLEUM και TITAN CEMENT είχαν την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7331). Με φθίνουσα τιμή ολικής ροής καταγράφονται οι επόμενες εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.6334), VODAFONE GREECE, CORINTH PIPEWORKS(0.5718), ELVAL(0.4663), PUBLIC POWER CORPORATION(0.2346), MARINOPOULOS(0.2170), S&B INDUSTRIAL MINERALS, EUROPEAN RELIANCE(0.1056), JETOIL(0.0528) και η τελευταία εταιρεία με θετική ολική ροή ήταν η HALCOR με τιμή 0,0323. Οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν αρνητική ολική ροή.

Για το 2012, οι MYTILINEOS HOLDINGS S.A, HELLENIC PETROLEUM και η TITAN CEMENT με τιμή καθαρής ροής 0,7555 ήταν στην πρώτη θέση της λίστας των εταιρειών. Οι VODAFONE GREECE, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.6019), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.5549), MARINOPOULOS(0.4451), ATHENIAN BREWERY(0.3918), HALCOR(0.2257), INTERAMERICAN(0.1348), FOURLIS GROUP OF COMPANIES(0.1254), JETOIL(0.0909), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.0526) και η AB VASILOPOULOS με τιμή ολικής ροής 0,0251 ήταν οι υπόλοιπες εταιρείες για το 2012 που είχαν τιμή ολικής ροής μεγαλύτερης του μηδενός.

Η HELLENIC PETROLEUM είχε την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής(0,8436) για το 2011. Ακολουθούν οι εταιρείες: ALPHA BANK, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7564), PUBLIC POWER CORPORATION(0.4182), INTERAMERICAN(0.2691), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.2509), CORINTH PIPEWORKS, HALCOR,

FOURLIS GROUP OF COMPANIES(0.2473), NATIONAL BANK OF GREECE(0.1782), ELVAL(0.1164) και ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A με τιμή ολικής ροής 0,0364. Όλες οι άλλες εταιρείες είχαν ολική ροή μικρότερη του μηδενός.

Το 2010, οι εταιρείες: ALPHA BANK, HELLENIC PETROLEUM, VODAFONE GREECE, TITAN CEMENT και COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A είχαν την καλύτερη ολική ροή(0,7345) στα κριτήρια που αφορούσαν την κοινωνία. Επόμενες ήταν οι εταιρείες: MARINOPOULOS(0.5527), OPAP(0.3491), ATHENIAN BREWERY, HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.3127), NATIONAL BANK OF GREECE(0.1709), JETOIL(0.1018), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.0764), ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT S.A(0.0727) και η INTERAMERICAN με τιμή 0,0545.

Για το 2009 η COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A με τιμή 0,8182 είχε την μεγαλύτερη ολική ροή. Οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM, VODAFONE GREECE, TITAN CEMENT(0.64590, OPAP(0.4067), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.2823), JETOIL(0.1962), HALCOR(0.1196) και η MYTILINEOS HOLDINGS S.A με τιμή ολικής ροής 0,0718 ήταν οι υπόλοιπες που είχαν θετική καθαρή ροή.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	-0.0260	-0.2532	-0.5748	-0.2962	-0.1254	-0.1018	-0.2327	-0.2249
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	0.0649	0.3961	0.6833	0.7331	0.5549	0.2509	0.3127	0.2823
ALPHA Bank	-0.8247	-0.6623	0.3284	-0.0850	-0.0690	0.7564	0.7345	-0.5167
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.5455	0.4383	0.6833	0.7331	0.7555	-0.1636	-0.4727	0.0718
AB Vassilopoulos	0.1039	-0.0942	-0.0323	-0.0381	0.0251	-0.3927	-0.4727	-0.4211
Hellenic Petroleum	0.7922	0.8019	0.7097	0.7331	0.7555	0.8436	0.7345	0.6459
Piraeus Bank	-0.8247	-0.9286	-0.8856	-0.9267	-0.2382	-0.1091	-0.1964	-0.1196
Vodafone Greece	0.6169	0.3961	0.6833	0.5718	0.6019	-	0.7345	0.6459
TITAN CEMENT	0.7922	0.8019	0.6833	0.7331	0.7555	0.7564	0.7345	0.6459
Athens International Airport S.A.	-0.3506	-0.6623	-0.5748	-0.2903	-0.0094	0.0364	0.0727	-0.2249
ELLAKTOR	-0.3506	-0.3994	-0.4897	-	-	-0.8582	-0.8000	-0.9282
Eurobank EFG	-0.1623	-0.2987	-	-0.3431	-0.2759	-0.1709	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.0260	-0.4610	-0.5748	-0.6569	0.1254	0.2473	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.4740	-0.1364	-0.1378	-0.0704	-	-	-	-
Interlife	-0.8247	-	-0.4164	-0.6393	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.7695	0.6833	0.6334	0.6019	0.7564	0.7345	0.8182
National Bank of Greece	-	-0.4286	0.5748	-0.0909	-	0.1782	0.1709	-0.2057
Corinth Pipeworks	-	0.7695	0.6833	0.5718	-0.1254	0.2473	-0.2291	-0.6268
Halcor	-	0.3604	0.1320	0.0323	0.2257	0.2473	-0.1855	0.1196
Heracles General Cement	-	-0.4610	-0.3519	-0.4340	-0.3448	-0.1455	-0.8000	-0.0144
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.2955	-0.3343	-0.3079	-0.2445	-0.2618	-0.1818	-
OPAP	-	0.2890	-	-0.0264	-	-	0.3491	0.4067
Attica Group	-	0.0325	-	-	-0.3480	-0.3745	-	-
Attiki Odos	-	-0.3247	-0.0440	-0.0205	-0.9154	-0.8582	-0.8000	-
ELVAL	-	-0.3539	0.0264	0.4663	-0.1191	0.1164	-	-0.0335
INTERAMERICAN	-	0.3279	0.1789	-	0.1348	0.2691	0.0545	-0.5167
Hellenic Cables	-	0.0747	0.2639	-0.1026	-0.1787	-	-0.8000	-
Marinopoulos	-	0.2175	0.1232	0.2170	0.4451	-	0.5527	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.4383	0.2258	0.2346	-	0.4182	-	-
European Reliance	-	-0.3539	-0.6012	0.1056	-0.6928	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	0.2463	0.1056	0.0596	-	0.0764	-
Comergon	-	-	-0.4399	-0.0117	-0.2508	-0.2764	-0.5055	-
JetOil	-	-	-0.1789	0.0528	0.0909	-	0.1018	-
Athenian Brewery	-	-	-0.3871	-0.9267	0.3918	-	0.3127	-
Nireus	-	-	-0.8856	-0.6569	-0.9154	-0.8582	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-	-0.6708	-0.5527	-	-

Πίνακας 4.5: Σύγκριση κριτηρίων που αφορούν την κοινωνία

Η κοινωνία σαν έννοια, ορίζεται ως το σύνολο των ανθρώπων όπου ζουν μαζί και αλληλεπιδρούν σε ένα μέρος ή σε μια ιστορική περίοδο. Όσον αφορά στις εταιρείες οφείλουν να είναι σωστές απέναντι στην κοινωνία και να καταγράφουν τις ενέργειες, τις οποίες κάνουν υπέρ του κοινωνικού συνόλου. Μια εταιρεία οφείλει να αναφέρει τον συνολικό

αριθμό των πράξεων που σχετίζονται με την κοινωνική διαφθορά, τις πολιτικές της εταιρείας κατά της διαφθοράς, τις κυρώσεις για την μη συμμόρφωση των εργαζομένων στους κανονισμούς, καθώς και τις σημαντικές επιπτώσεις στην κοινωνία.

Συμπεραίνουμε, όμως από τα αποτελέσματα των παραπάνω πινάκων, ότι οι εταιρείες οι οποίες δημοσίευσαν reports για την Ε.Κ.Ε., στα κριτήρια που αφορούσαν την κοινωνία, δεν ήταν τόσο σχολαστικές και δεν έδωσαν την πρέπουσα σημασία. Το αποτέλεσμα αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι ήταν περισσότερες οι εταιρείες που είχαν αρνητική ολική ροή, από αυτές που είχαν θετική. Η οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα επηρέασε και σ' αυτόν τον τομέα, τόσο τις εταιρείες όσο και τους ανθρώπους, τον καθένα ξεχωριστά. Από το 2011, άρχισε να αυξάνεται και η εγκληματικότητα στην Ελλάδα. Η οικονομική κρίση, γενικά, είχε μεγάλο αντίκτυπο στην κοινωνία. Τόσο οι πολίτες, όσο και οι εταιρείες κατ' επέκταση έβαλαν σε δεύτερη μοίρα την κοινωνία και προσπαθούσαν για το προσωπικό τους συμφέρον.

Ωστόσο, υπήρχαν και κάποιες εταιρείες, όπως η HELLENIC PETROLEUM, που η τιμή ολικής ροής τους είχε ανοδική πορεία από το 2009 προς το 2016. Η συγκεκριμένη εταιρεία είχε την μικρότερη τιμή ολικής ροής(0,6459) της το 2009, ενώ η μέγιστη τιμή ήταν το 2011(0,8436). Είναι εμφανές το γεγονός βέβαια, ότι οι εταιρείες έδιναν μεγαλύτερη σημασία στην κοινωνία από το 2009 μέχρι το 2012, μιας και αυτά τα έτη, έχουν μεγαλύτερη μέγιστη τιμή ολικής ροής.

4.6 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΙΝΤΟΣ/ ΕΤΟΣ

Το 2016, η HELLENIC PETROLEUM στα κριτήρια που αφορούν την ευθύνη προϊόντων, είχε τη μεγαλύτερη ολική ροή(0,8492). Οι επόμενες εταιρείες, με φθίνουσα τιμή ολικής ροής ήταν οι: MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.6984), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.4286), TITAN CEMENT(0.4127), AB VASILOPOULOS(0.1190) και η FOURLIS GROUP OF COMPANIES με τιμή 0,0556, ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν αρνητική τιμή καθαρής ροής.

Οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, MARINOPOULOS και PUBLIC POWER CORPORATION ήταν αυτές με την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7143), για το έτος 2015. Με μικρότερη ολική ροή ήταν οι εταιρείες: HALCOR(0.5159), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.4286), ELVAL(0.3611), HELLENIC CABLES(0.3056), TITAN CEMENT(0.1865), NATIONAL BANK OF

GREECE(0.1587), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.1548), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.1349) και η τελευταία εταιρεία με θετική ολική ροή ήταν η ATTICA GROUP με τιμή 0,0913.

Για το 2014, οι εταιρείες με την μεγαλύτερη ολική ροή(0.7491) ήταν οι: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, HELLENIC PETROLEUM, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A, CORINT PIPEWORKS και MARINOPOULOS. Έπονται οι εταιρείες: PUBLIC POWER CORPORATION(0.6487), ALPHA BANK(0.5125), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3978), ATHENIAN BREWERY(0.3835), NATIONAL BANK OF GREECE(0.2975), VODAFONE GREECE(0.2832), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.2760), HELLENIC CABLES(0.1004) και η TITAN CEMENT με τιμή ολικής ροής 0,0645. Οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν αρνητική τιμή ολικής ροής.

Την μεγαλύτερη ολική ροή(0.7348) για το 2013 στα κριτήρια που αφορούν στην ευθύνη προϊόντος, είχαν οι εταιρείες: HELLENIC TELECOMMUNICATION ORGANIZATION S.A, MYTILINEOS HOLDINGS S.A, COSMOTE MOBILE TELECOOMUNICATIONS S.A, CORINTH PIPEWORKS και η MARINOPOULOS. Με φθίνουσα ολική ροή είναι οι εταιρείες: ELVAL, PUBLIC POWER CORPORATION(0.6452), ALPHA BANK(0.4122), HELLENIC PETROLEUM, NATIONAL BANK OF GREECE(0.2975), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.2437), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.1398), JETOIL(0.1111), VODAFONE GREECE(0.0789) και η τελευταία εταιρεία με θετική ολική ροή ήταν η TITAN CEMENT με τιμή 0,0358.

Το 2012, οι εταιρείες: HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A, MYTILINEOS HOLDINGS S.A, MARINOPOULOS, ATHENIAN BREWERY ήταν οι εταιρείες, οι οποίες είχαν την μεγαλύτερη ολική ροή(0,7663). Οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7011), ALPHA BANK(0.5096), CORINTH PIPEWORKS(0.4521), PIRAEUS BANK(0.3372), S&B INDUSTRIAL MINERALS(0.2989), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.2874), HELLENIC PETROLEUM(0.2375), VODAFONE GREECE(0.1648), JETOIL(0.1494), MOTOROIL HELLAS,

TITAN CEMENT, HALCOR και ELVAL(0,0115) ήταν οι υπόλοιπες εταιρείες που είχαν ολική ροή μεγαλύτερη του μηδενός για το 2012. Για το 2011, οι εταιρείες: ALPHA BANK, TITAN CEMENT και COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A είχαν την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8622), ενώ έπονται, με μικρότερη ολική ροή, οι εταιρείες: CORINTH PIPEWORKS, HALCOR(0.5289), PIRAEUS BANK(0.4000), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.3156), HELLENIC PETROLEUM(0.2756), AB VASILOPOULOS, NATIONAL BANK OF GREECE(0.2356), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.2311) ,οι MOTOR OIL HELLAS και ELVAL με τιμή ολικής ροής 0,0800. Οι υπόλοιπες συγκρινόμενες εταιρείες είχαν καθαρή ροή μικρότερη από το μηδέν.

Όπως παρατηρούμε στον ακόλουθο πίνακα, το 2010 οι εταιρείες με την μεγαλύτερη ολική ροή(0.7778) ήταν οι: ALPHA BANK, HELLENIC PETROLEUM, TITAN CEMENT, COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A και η MARINOPOULOS. Ακολουθούν οι εταιρείες: NATIONAL BANK OF GREECE(0.4267), PIRAEUS BANK(0.3244), HELLENIC CABLES(0.1511), HALCOR(0.1200), ATHENIAN BREWERY, AB VASILOPOULOS(0.1022), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.08) και η VODAFONE GREECE(0.0489), ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν ολική ροή μικρότερη του μηδενός.

Οι εταιρείες HELLENIC PETROLEUM και TITAN CEMENT, είχαν την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8304) για το 2009. Οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.7310), PIRAEUS BANK(0.3567), HALCOR(0.2398), AB VASILOPOULOS(0.1579), INTERAMERICAN(0.1053), VODAFONE GREECE(0.0526), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.0468), οι JETOIL και ELVAL με τιμή 0,0234 είχαν τιμή ολικής ροής μεγαλύτερη από το μηδέν.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	-0.3730	-0.5278	-0.8961	-0.0573	0.0115	0.0800	-0.0356	-0.2047
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.1032	0.1548	0.7491	0.7348	0.7663	0.3156	-0.3244	0.0468
ALPHA Bank	-0.1825	-0.1706	0.5125	0.4122	0.5096	0.8622	0.7778	-0.4269
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.6984	0.4286	0.3978	0.7348	0.7663	-0.0400	-0.5333	-0.1170
AB Vassilopoulos	0.1190	-0.1468	-0.2545	-0.3011	-0.2261	0.2356	0.1022	0.1579
Hellenic Petroleum	0.8492	0.7143	0.7491	0.2975	0.2375	0.2756	0.7778	0.8304
Piraeus Bank	-0.1905	-0.4484	-0.2724	-0.2867	0.3372	0.4000	0.3244	0.3567
Vodafone Greece	-0.1429	-0.0992	0.2832	0.0789	0.1648	-	0.0489	0.0526
TITAN CEMENT	0.4127	0.1865	0.0645	0.0358	0.0115	0.8622	0.7778	0.8304
Athens International Airport S.A.	-0.6032	-0.5714	-0.5842	-0.3871	-0.2682	-0.1911	-0.2711	-0.3918
ELLAKTOR	-0.5476	-0.5714	-0.5842	-	-	-0.6889	-0.7378	-0.8772
Eurobank EFG	-0.2619	-0.3849	-	-0.5161	-0.4636	-0.4444	-	-
Fourlis Group of Companies	0.0556	-0.3214	-0.2401	-0.2867	-0.2835	-0.2622	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.4286	0.1349	0.2760	0.2437	-	-	-	-
Interlife	-0.1587	-	-0.3441	-0.5878	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.7143	0.7491	0.7348	0.7011	0.8622	0.7778	0.7310
National Bank of Greece	-	0.1587	0.2975	0.2975	-	0.2356	0.4267	-0.1111
Corinth Pipeworks	-	0.7143	0.7491	0.7348	0.4521	0.5289	-0.5511	-0.6433
Halcor	-	0.5159	-0.0036	-0.0573	0.0115	0.5289	0.1200	0.2398
Heracles General Cement	-	-0.8849	-0.3154	-0.9247	-0.8621	-0.6889	-0.6000	-0.2047
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.7183	-0.7025	0.1398	0.2874	0.2311	0.0800	-
OPAP	-	-0.1508	-	-0.4337	-	-	-0.4667	-0.4211
Attica Group	-	0.0913	-	-	-0.4330	-0.3289	-	-
Attiki Odos	-	-0.3571	-0.3333	-0.4122	-0.8621	-0.8622	-0.8889	-
ELVAL	-	0.3611	-0.2903	0.6452	0.0115	0.0800	-	0.0234
INTERAMERICAN	-	-0.1270	-0.1505	-	-0.4330	-0.3289	-0.4267	0.1053
Hellenic Cables	-	0.3056	0.1004	-0.0573	-0.3908	-	0.1511	-
Marinopoulos	-	0.7143	0.7491	0.7348	0.7663	-	0.7778	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.7143	0.6487	0.6452	-	-0.1467	-	-
European Reliance	-	-0.4286	-0.7168	-0.4122	0.2989	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	-0.1720	-0.4265	-0.1073	-	-0.0489	-
Comergon	-	-	-0.3262	-0.1219	0.1494	-0.2267	-0.3244	-
JetOil	-	-	-0.0036	0.1111	0.7663	-	-0.0356	0.0234
Athenian Brewery	-	-	0.3835	-	-0.8621	-	0.1022	-
Nireus	-	-	-0.5197	-0.5878	-0.4100	-0.6444	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-0.7240	-0.6475	-0.6444	-	-

Πίνακας 4.6: Σύγκριση κριτηρίων που αφορούν την ευθύνη προϊόντος

Η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρουν οι εταιρείες θα πρέπει να είναι η καλύτερη. Οφείλουν οι εταιρείες να δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες τόσο για τα προϊόντα, όσο και για τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Επιπλέον θα ήταν φρόνιμο, να δημοσιεύουν αποτελέσματα ερευνών μέτρησης ικανοποίησης πελατών που πιθανώς να κάνουν κατά τη διάρκεια του έτους.

Το αποτέλεσμα που προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες, είναι ότι οι περισσότερες εταιρείες δεν συνέταξαν ή δεν ανταποκρίθηκαν σωστά στο report για τα κριτήρια που αφορούσαν στην ευθύνη προϊόντος. Αντιθέτως παρατηρούμε ότι, οι περισσότερες εταιρείες έκαναν μεγάλη διαφήμιση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρουν, χωρίς ωστόσο να δηλώνουν συγκεκριμένες ενέργειες που έκαναν.

Στην κατηγορία κριτηρίων που αφορούν στην ευθύνη προϊόντων, παρατηρούμε ότι η μέγιστη τιμή ολικής ροής είναι το έτος 2011 και την έχουν οι εταιρείες: ALPHA BANK, TITAN CEMENT και COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A. Από τα αποτελέσματα της έρευνας, προκύπτει ότι τα χρόνια μετά το 2011 η τιμή της ολικής ροής είχε φθίνουσα πορεία. Οι τιμές της ολικής ροής όλων των εταιρειών, ανεξαιρέτως, είχαν πτωτική πορεία από το 2009, προς το 2016. Αναμφίβολα, συντέλεσαν αρκετοί παράγοντες για κάτι τέτοιο. Πέρα από τη δυσμενή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας τα συγκεκριμένα χρόνια, σημαντικό ρόλο έπαιξε και η στάση των καταναλωτών. Οι περισσότεροι καταναλωτές έδιναν σημασία περισσότερο στην ποσότητα απ' ότι στην ποιότητα, αφού ρίχνοντας την ποιότητα, έπεφτε αντίστοιχα και η τιμή.

4.7 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ/ ΕΤΟΣ

Το 2016, η HELLENIC PETROLEUM είχε την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8835). Οι επόμενες εταιρείες ήταν οι: COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.6256), TITAN CEMENT(0.6073), ELLAKTOR(0.4388), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3839), VODAFONE GREECE(0.3062), MOTOR OIL HELLAS(0.1465) και η τελευταία εταιρεία με θετική ολική ροή ήταν η AB VASILOPOULOS με τιμή 0,1348.

Την μεγαλύτερη τιμή ολικής ροής(0,9596) το 2015, είχε η εταιρεία HELLENIC PETROLEUM. Επόμενες ήταν οι εταιρείες: HALCOR(0.7343), CORINTH PIPEWORKS(0.6111), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.5938), TITAN CEMENT(0.5797), PUBLIC POWER CORPORATION(0.3450), MARINOPOULOS(0.3426), INTERAMERICAN(0.3030), HELLENIC CABLES(0.2751), ELVAL(0.2743), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING

COMPANY(0.2684), OPAP(0.1719), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.1688), VODAFONE GREECE(0.1032) και η HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A με τιμή καθαρής ροής 0,0687. Οι υπόλοιπες εταιρείες είχαν αρνητική τιμή ολικής ροής.

Όπως παρατηρούμε και στον παρακάτω πίνακα, η εταιρεία με την μεγαλύτερη ολική ροή(0.9068)και για το 2014, ήταν η HELLENIC PETROLEUM. Οι εταιρείες: COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.8065), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.7629), NATIONAL BANK OF GREECE(0.7451),TITAN CEMENT(0.7377), CORINTH PIPEWORKS(0.5055), VODAFONE GREECE(0.3970), ALPHA BANK(0.3102), MARINOPOULOS(0.2531), HELLENIC CABLES(0.2428), PUBLIC POWER CORPORATION(0.2052), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.1974), HALCOR(0.1904), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.0989) και η INTERAMERICAN ήταν οι υπόλοιπες εταιρείες που είχαν θετική ολική ροή.

Η HELLENIC PETROLEUM ήταν η εταιρεία, η οποία και το 2013, είχε την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8433). Με μικρότερη τιμή καθαρής ροής ήταν οι εταιρείες: TITAN CEMENT(0.8242), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.6948), CORINTH PIPEWORKS(0.6278), MOTOR OIL HELLAS(0.4296), ELVAL(0.4218), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3839), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS(0.3690), VODAFONE GREECE(0.2616), HELLENIC CABLES(0.2410), MARINOPOULOS(0.1737), PUBLIC POWER CORPORATION(0.1730), COCA-COLA HELLENIC BOTTLING COMPANY(0.1705), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.1599), HALCOR(0,0514) και η ALPHA BANK με τιμή ολικής ροής 0,0156. Οι υπόλοιπες εταιρείες, με τις οποίες συγκρίθηκαν οι παραπάνω, είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερης από το μηδέν.

Το 2012, η εταιρεία με την καλύτερη ολική ροή(0,8022), ήταν η HELLENIC PETROLEUM, ενώ μικρότερη ολική ροή είχαν οι εταιρείες: TITAN CEMENT(0.6923), PIRAEUS BANK(0.6601), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.5967), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.5960), ATHENIAN BREWERY(0.4934), MOTOR OIL HELLAS(0.3758), MYTILINEOS HOLDINGS S.A(0.3711), CORINTH PIPEWORKS(0.2835), VODAFONE

GREECE(0.2747), ELVAL(0.1890), ALPHA BANK(0.1582), MARINOPOULOS(0.0685), HALCOR(0.0674), INTERAMERICAN(0.0476), WIND HELLAS TELECOMMUNICATION(0.0443) και η HELLENIC CABLES με τιμή 0,0322.

Οι εταιρείες: ALPHA BANK και TITAN CEMENT είχαν την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8893) για το 2011. Έπονται, με χαμηλότερη ολική ροή οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM(0.7946), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.5807), PIRAEUS BANK(0.5300), HALCOR(0.2553), MOTOR OIL HELLAS(0.2536), CORINTH PIPEWORKS(0.2405), ELVAL(0.2257), NATIONAL BANK OF GREECE(0.2206), INTERAMERICAN(0.1386), HELLENIC TELECOMMUNICATIONS ORGANIZATION S.A(0.0981) και η ATHENS INTERNATIONAL AIRPORT με τιμή ολικής ροής 0,0144. Με αρνητική ολική ροή είναι οι υπόλοιπες εταιρείες του παρακάτω πίνακα.

Στον παρακάτω πίνακα, παρατηρούμε ότι οι εταιρείες για το 2010, με την μεγαλύτερη ολική ροή(0,9003), ήταν οι: ALPHA BANK και η TITAN CEMENT. Με θετική, αλλά μικρότερη ολική ροή ήταν οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM(0.6915), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.6230), PIRAEUS BANK(0.5435), VODAFONE GREECE(0.3238), MOTOR OIL HELLAS(0.2861), NATIONAL BANK OF GREECE(0.2697), ATHENIAN BREWERY(0.1822), HALCOR(0.1323), MARINOPOULOS(0.0642) και η HELLENIC CABLES με τιμή ολικής ροής 0,0127.

Συγκρίνοντας όλες τις εταιρείες, που δημοσίευσαν report για την Ε.Κ.Ε, σε όλα τα κριτήρια, η TITAN CEMENT ήταν η εταιρεία που είχε την μεγαλύτερη ολική ροή(0,8693). Με μικρότερη ολική ροή ήταν οι εταιρείες: HELLENIC PETROLEUM(0.7039), PIRAEUS BANK(0.6738), COSMOTE MOBILE TELECOMMUNICATIONS S.A(0.4141), VODAFONE GREECE(0.3395), ELVAL(0.2464), HALCOR(0.2007) και η MOTOR OIL HELLAS με τιμή 0,1463). Όλες οι υπόλοιπες εταιρείες έχουν τιμή ολικής ροής μικρότερη από μηδέν.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Motor Oil Hellas	0.1465	-0.0742	-0.3421	0.4296	0.3758	0.2536	0.2861	0.146327
Hellenic Telecommunications Organization S.A. (OTE)	-0.3868	0.0687	0.7629	0.6948	0.5967	0.0981	-0.2557	-0.04858
ALPHA Bank	-0.6125	-0.7547	0.3102	0.0156	0.1582	0.8893	0.9003	-0.46848
MYTILINEOS HOLDINGS S.A.	0.3839	0.1688	0.1974	0.3839	0.3711	-0.0731	-0.5452	-0.1498
AB Vassilopoulos	0.1348	-0.1715	-0.2099	-0.2052	-0.2256	-0.4024	-0.4032	-0.46906
Hellenic Petroleum	0.8835	0.9596	0.9068	0.8433	0.8022	0.7946	0.6915	0.703875
Piraeus Bank	-0.2440	-0.5220	-0.6094	-0.6257	0.6601	0.5300	0.5435	0.6738
Vodafone Greece	0.3062	0.1032	0.3970	0.2616	0.2747	-	0.3238	0.339503
TITAN CEMENT	0.6073	0.5797	0.7377	0.8242	0.6923	0.8893	0.9003	0.869289
Athens International Airport S.A.	-0.4952	-0.7296	-0.7146	-0.1180	-0.0883	0.0144	-0.0220	-0.02545
ELLAKTOR	0.4388	-0.3379	-0.4158	-	-	-0.1530	-0.1657	-0.6958
Eurobank EFG	-0.2344	-0.5695	-	-0.7037	-0.6220	-0.5258	-	-
Fourlis Group of Companies	-0.4454	-0.6232	-0.6717	-0.7887	-0.2575	-0.2088	-	-
Coca-Cola Hellenic Bottling Company	0.6256	0.2684	0.0989	0.1705	-	-	-	-
Interlife	-0.1114	-	-0.3385	-0.4757	-	-	-	-
Cosmote Mobile Telecommunications S.A.	-	0.5938	0.8065	0.3690	0.5960	0.5807	0.6230	0.4141
National Bank of Greece	-	-0.4097	0.7451	-0.0493	-	0.2206	0.2697	-0.2880
Corinth Pipeworks	-	0.6111	0.5055	0.6278	0.2835	0.2405	-0.1429	-0.5998
Halcor	-	0.7343	0.1904	0.0514	0.0674	0.2553	0.1323	0.2007
Heracles General Cement	-	-0.2445	-0.2255	-0.3166	-0.3216	-0.0833	-0.3288	-0.1752
Wind Hellas Telecommunication	-	-0.5063	-0.6065	0.1599	0.0443	-0.2604	-0.1606	-
OPAP	-	0.1719	-	-0.3655	-	-	-0.3960	-0.0642
Attica Group	-	-0.1837	-	-	-0.3092	-0.2308	-	-
Attiki Odos	-	-0.2288	-0.2208	-0.2662	-0.5473	-0.4979	-0.5207	-
ELVAL	-	0.2743	-0.0092	0.4218	0.1890	0.2257	-	0.2464
INTERAMERICAN	-	0.3030	0.0670	-	-0.2575	0.1386	-0.0997	-0.3823
Hellenic Cables	-	0.2751	0.2428	0.2410	0.0322	-	0.0127	-
Marinopoulos	-	0.3426	0.2531	0.1737	0.0685	-	0.0642	-
PUBLIC POWER CORPORATION	-	0.3450	0.2052	0.1730	-	-0.0909	-	-
European Reliance	-	-0.4439	-0.4573	-0.3442	-0.44322	-	-	-
S&B Industrial Minerals	-	-	-0.0922	-0.1602	-0.1520	-	-0.0985	-
Comergon	-	-	-0.2333	-0.1911	-0.3432	-0.3779	-0.4514	-
JetOil	-	-	-0.1932	-0.0950	-0.2212	-	-0.3402	-0.2273
Athenian Brewery	-	-	-0.3502	-	0.4934	-	0.1822	-
Nireus	-	-	-0.7363	-0.6498	-0.6777	-0.7456	-	-
Piscines Ideales	-	-	-	-0.4864	-0.5443	-0.4818	-	-

Πίνακας 4.7: Σύγκριση εταιρειών σε όλα τα κριτήρια

Ως ολικό συμπέρασμα, τόσο από τους τελευταίους πίνακες, που παρουσίαζαν την σύγκριση των εταιρειών σε όλα τα κριτήρια, όσο και από τους πίνακες, που δείχνουν τις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων, καταλήγουμε ότι η Ε.Κ.Ε. δεν είναι τόσο ανεπτυγμένη στην Ελλάδα. Αυτό μπορεί να οφείλεται, όπως προαναφέρθηκε, στην ελλιπή ενημέρωση και στην έλλειψη κινήτρων για τις εταιρείες.

Με το πέρας των ετών από το 2009, προς το 2016, οι εταιρείες που δημοσιεύουν report για την δράση τους όλο το έτος στα κριτήρια της Ε.Κ.Ε., ήταν κάθε χρόνο και πιο πολλές. Ωστόσο, πιθανότατα τα

περισσότερα reports να δημοσιεύτηκαν, πιο πολύ για διαφήμιση. Αυτός είναι και ένας απ' τους λόγους, που είναι περισσότερες οι εταιρείες, με ολική ροή μικρότερη του μηδενός, απ' αυτές που έχουν θετική ολική ροή.

Παρ' όλα αυτά, οι μέγιστες τιμές της ολικής ροής παρουσιάζονται τα έτη 2014 και 2015. Το γεγονός αυτό είναι ελπιδοφόρο. Αποδεικνύει, ότι με το πέρασμα των ετών υπάρχει μεγαλύτερη ενημέρωση και εξειδίκευση των ατόμων που ασχολούνται με τα συγκεκριμένα reports.

Ας ελπίσουμε, λοιπόν ότι όσο σαν χώρα εκσυγχρονιζόμαστε τόσο περισσότερο θα δίνουμε σημασία σε ποιοτικά χαρακτηριστικά και θα ενδιαφερόμαστε περισσότερο για τα θέματα, τα οποία περιέχει το report της Ε.Κ.Ε (περιβαλλοντικά, ανθρώπινα δικαιώματα κτλ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Ε.Κ.Ε. αποτελεί ανάγκη τόσο για την επιχείρηση όσο και για την κοινωνία. Είναι στοιχείο συνοχής της ίδιας της εταιρείας και τελικά θεμελιώδες χαρακτηριστικό του σωστού μάνατζμεντ. Η κοινωνία, το περιβάλλον, καθώς και το ανθρώπινο δυναμικό, οι οποίοι είναι τομείς που ασχολείται η Ε.Κ.Ε. είναι κατεξοχήν πεδία στα οποία διοχετεύει την κοινωνική της δράση και πρόνοια η πολιτεία. Κατά συνέπεια οι επιχειρήσεις, που είναι κοινωνικά ευαισθητοποιημένες συνδράμουν στο πολυδιάστατο έργο της πολιτείας, παρέχοντας μια πολύ σημαντική βοήθεια. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια κυρίως έχει δείξει μεγάλο ενδιαφέρον για άσκηση πρακτικών Ε.Κ.Ε. Οι επιχειρήσεις στη χώρα μας ακολουθούν πρακτικές της ΕΚΕ, οι οποίες είναι μέρος δραστηριοτήτων κυρίως του τμήματος Δημοσίων Σχέσεων με έμφαση στη Φιλανθρωπία και τη χορηγία. Στις μέρες μας οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν διαθέτουν ολοκληρωμένη στρατηγική για την Ε.Κ.Ε., αλλά δίνουν έμφαση σε συγκεκριμένους τομείς (κυρίως στη φιλανθρωπία). Πολλές εταιρείες επίσης, χρησιμοποιούν την Ε.Κ.Ε. ως ένα μέσον προβολής και διαφήμισης της εταιρείας, χωρίς ουσιαστικά να ανταποκρίνονται πλήρως στις απαιτήσεις της.

Ωστόσο, τόσο οι ελληνικές επιχειρήσεις, όσο και οι Έλληνες πολίτες αποκτούν σταδιακά μεγαλύτερη εξοικείωση με την Ε.Κ.Ε. Παράλληλα με την εξοικείωση αυξάνονται και οι απαιτήσεις των πολιτών από τις εταιρείες, όπως και το ενδιαφέρον τους για την κοινωνική δράση των επιχειρήσεων.

Αντλώντας λοιπόν, πληροφορίες, τόσο από τους παραπάνω πίνακες, όσο και από έρευνες (που αναφέρθηκαν παραπάνω, καθώς και απ την έρευνα που έγινε στην εργασία), καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι στην χώρα μας η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη δεν είναι τόσο ανεπτυγμένη, όσο θα έπρεπε. Τα αποτελέσματα αυτά, προήλθαν ως συμπέρασμα από το ότι οι εταιρείες, οι οποίες είχαν τιμή ολικής ροής μικρότερης από το μηδέν ήταν περισσότερες σε σχέση με τις εταιρείες που είχαν θετική ολική ροή. Από την έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε όμως ότι με το πέρασμα των ετών, οι περισσότερες εταιρείες

βελτιωνόντουσαν, όσον αφορά στις δράσεις της Ε.Κ.Ε., γεγονός που δείχνει ότι αρχίζει να υπάρχει μεγαλύτερη ενημέρωση και εξειδίκευση σε πρακτικές της Ε.Κ.Ε και δημιουργεί ελπίδες για το μέλλον ώστε να καταλήξει η Ελλάδα στην λίστα με τις εταιρικά κοινωνικώς υπεύθυνες χώρες.

|

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πουλιόπουλος Λεωνίδας, “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Επιχειρήματα Υπέρ- Κατά και Προσεγγίσεις”, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Μακεδονίας, Διοίκηση Επιχειρήσεων, 2007

Γρηγορίου Ραφαέλα- Σέγκα Μαρία, “Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στον 21ο αιώνα” , 2016

Βλάχος Κώστας, “Ανάπτυξη της βάσης γνώσης ενός έμπειρου συστήματος για την επιλογή μεθόδων πολυκριτήριας ανάλυσης” , 2007

Μιχάλης Δούμπος, “Πολυκριτήρια Συστήματα αποφάσεων”, Πολυτεχνείο Κρήτης, Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης, 2009

Haski- Leventhal Debbie, “Εργαλεία και Θεωρίες για υπεύθυνη Διοίκηση” , 2018

Carroll, Archie B., “The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders”, Business Horizons, (34/39-44), 1991